

*To'la
huquqli*
INSON
Barqaror
MAMLAKAT
sari

SO'ZBOSHI

Stefan Priesner
BMT va BMTTDning
O'zbekistondagi Doimiy vakili

Mazkur risola Birlashgan Millatlar Tashkilotining Taraqqiyot Dasturining (BMTTD) O'zbekiston Respublikasidagi faoliyatining 20-yildan ortiq bo'lgan hamkorligini nishonlash arafasida tayyorlandi. Shu davr mobaynida milliy hamkorlarimiz va donorlar bilan birgalikda amalga oshirgan sa'y-harakatlarimiz evaziga sezilarli yutuqlarni qo'lga kiritishga muvaffaq bo'ldik. Mazkur risolada eng muhim bo'lgan yutuqlarimiz haqida hikoya qilinadi, unda amalga oshirish sohasidan qat'iy nazar, har bir tashabbusning O'zbekiston aholisi farovoligiga ko'rsatayotgan bevosita ijobiy ta'siri alohida yoritilgan.

Keyingi yigirma yil ichida O'zbekiston Respublikasi Markaziy Osiyo mintaqasida rivojlangan, kuchli va nufuzli davlat sifatida qaror topdi. Mamlakat o'tish davri qiyinchiliklarini yengib o'tdi va xalqaro moliyaviy inqirozga bardosh berib, YalMning katta ko'satkichi hamda aholisining yuqori turmush darajasini saqlab qolishga muvaffaq bo'lmoqda, qolaversa, Orol dengizi inqirozi oqibatida yuzaga kelayotgan muammolarni yechib, barqaror o'sish va rivojlanish sari dadil qadam tashlab kelmoqda.

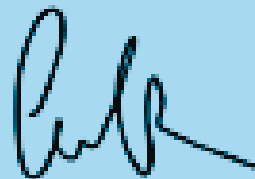
BMTTD O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan boshqa BMT agentliklari bilan birgalikda respublikaning ijtimoiy-iqtisodiy o'sishini tezlashtiruvchi kuch bo'lib xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Hukumati, mutasaddi vazirlik va idoralar, nodavlat-notijorat tashkilotlari, oquv muassasalari va aholi bilan olib borayotgan hamkorlik doirasida BMTTD mamlakatga rivojlanish sohasidagi iqtisodiy nuqtai nazardan asoslangan, innovatsion va barqaror tashabbuslarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moliyaviy va ekspertlik yordamini ko'rsatib kelmoqda.

BMTTDning e'tibor markazida, avvalgidek, Inson Rivojlanishi konsepsiyasini hayotga tadbiiq etish masalalari qo'yilgan. Inson rivojlanishi konsepsiyasining asosiy mazmuni shundaki, davlatning asl boyligi xalq bo'lib, mamlakatning rivojlanish darajasi har bir fuqaroning turmushi qay darajada barqaror ravishda yaxshilanayotganligi bilan o'lchanishi lozim. Shunday qilib, biz o'z faoliyatimizni to'rtta asosiy yo'nalish, ya'ni iqtisodiy farovonlikni ta'minlash, energiya va atrof-muhitni muhofaza qilish, samarali davlat boshqaruvi hamda yuqori sifatli davlat xizmatlarini joriy etish yo'nalishlarida olib boramiz.

BMTTD O'zbekiston Hukumati bilan o'rnatilagan hamkorligini davom ettirish va yangi davlat tashkilotlari va donorlar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yib, rivojlanish sohasidagi islohotlarni muvaffaqiyatli amalga oshirish hamda O'zbekiston xalqining farovonligini ta'minlashga o'z hissasini qo'shish maqsadida tegishli bilim, tajriba va resurslarni jalb etishga intiladi.

Mazkur risola sizga manzur bo'ladi deb umid qilamiz. Shuning bilan birga, bizning rasmiy veb-saytimiz bilan ham tanishib, unda yoritilgan mavzular bo'yicha o'z fikringizni qoldirishingizni tavsiya etamiz, chunki shu orqali siz O'zbekistonning yanada yorqinroq kelajagiga o'z hissangizni qo'shgan bo'lasiz.

BIZNING TASHABBUSLARIMIZ

QISHLOQNING BARQAROR RIVOJLANISHI

Rivojlanish sohasida amalga oshirilayotgan loyihalarda mahalliy aholining faol ishtiroki, jonkuyarligi va ma'suliyatligi tufayli BMTTD o'z loyihalarining yutuq va natijalari aholiga ko'p yillar davomida xizmat qilishiga erishmoqda.

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMINI YAXSHILASH

O'zbekistonda "elektron boshqaruvi" sohasidagi dasturlarini amalga oshirish va axborot texnologiyalarini hayotga tadbicq etish orqali BMTTD aholiga davlat idoralari faoliyati to'g'risida ma'lumot berish va aholiga davlat xizmatlarini ko'rsatish tizimini soddalashtirish va tartibga solishga o'z hissasini qo'shyapti.

DAVLAT BYUDJETINI TUZISHGA YANGICHA YONDASHUV

BMTTD O'zbekiston Respublikasining davlat idoralari bilan birgalikda mamlakatning har bir fuqarosi ehtiyojlarini inobatga olgan holda byudjet tizimini isloh qilishga qaratilgan keng ko'lamdagi ishlarni olib bormoqda.

BUGUNGI ISH HAQI ERTANGI FAROVONLIK KAFOLATIDIR

Ilgari jamiyatdan uzoqlashib, nafaqaga qaram bo'lib qolgan shaxslar endilikda ijtimoiy korxonalar tufayli o'zining doimiy maoshiga va oilasiga yordam berish imkoniga ega bo'lib, o'z qadr-qimmatini anglashga va turmushidan g'ururlanishga asos yaratildi.

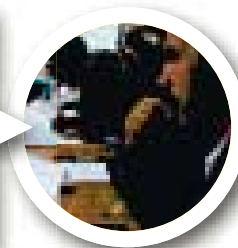

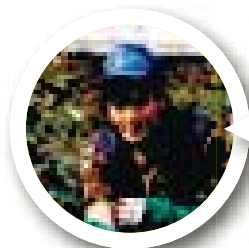
INSHOOTLAR QANCHALIK SIFATLI BO'LSA, ATROF-MUHIT HAM SHUNCHALIK TOZA BO'LADI

O'zbekistonda atmosferaga chiqarilayotgan zararli gazlarning katta qismi ijtimoiy inshootlar hissasiga to'g'ri kelishini inobatga olgan holda BMTTD energiya jihatdan samarador bo'lgan binolarni qurish bo'yicha me'yor va qoidalarni hayotga tadbicq etilishni Hukumatning ustuvor vazifasi deb belgilanishiga erishdi.

DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR O'RTASIDAGI HAMKORLIK

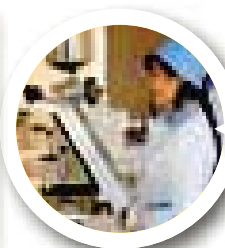
Mahalliy qishloq aholisi, joylardagi hokimiyat organlari va inklyuziv biznes o'rtasidagi hamkorlik — kichik miqyosdagi rivojlanishni ta'minlovchi samarador vositadir.

AYOLLAR BANDLIGI MASALASIGA BIZNING QARASHIMIZ

BMTTDning diqqat markazida O'zbekistonda gender masalalari borasidagi turg'un qarashlarning o'zgarishlarini o'zida mujassamlashtiruvchi noan'anaviy sohalarda faoliyat yuritayotgan ayollar.

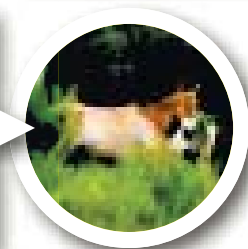
BILIM OIVNING OLDINI OLISHDAGI MUHIM OMILDIR

Yoshlar O'zbekistonda OIV-infeksiyasi havfi ta'siriga moyil bo'lgan aholi qatlami hisoblanadi, lekin shu bilan birga yoshlar mazkur epidemiyaga qarshi kurashish uchun kerak bo'lgan beqiyos salohiyat va hayotiy kuchga ham egadir.

TO'QAY O'RMONLARINI SAQLAB QOLISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR

Tabiiy resurslardan tejamkorona foydalanish va ularni muhofaza qilish usullarini hayotga tadbiiq etib, BMTTD O'zbekistonning noyob to'qay o'rmonlarini kelgusi avlod uchun saqlab qolishini ta'minlayapti.

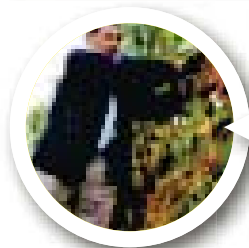
QISHLOQ MUAMMOSINING QISHLOQDAGI YECHIMI

O'zbekistonning qishloq joylarida yashovchi fuqarolariga turli tashabbuslarda ishtirok etish imkonini yaratish orqali ularni toza ichimlik suvi bilan ta'minlashga erishilmoqda.

SAHRODAGI BOG'LAR

Qishloq aholisi vakillariga kerakli bilim va texnologiyalarni o'rgatib, BMTTD qurg'oqchil yerlarda qishloq xo'jaligini yuritish sohasida yangi samarador modellarini yaratmoqda.

INNOVATSIYALAR TANAZZULGA UCHRAGAN YERLARNING SIFATINI OSHIRISHDA QO'L KELMOQDA

O'zbekistonning qurg'oqchil hududlarida faoliyat yuritayotgan fermerlar yer unumdorligini oshirishga qaratilgan samarador texnologiya bo'lmish lazer niveliri yordamida yerni tekislash usulini qo'llab kelmoqda.

BIZNING FAOLIYATIMIZ YIRIK PLANDA

Bizning faoliyatimiz

BMTTD dunyoning 177 dan ziyod davlatida faoliyat yuritadi va mahalliy darajadagi muammolarning global yechimini taqdim etadi, shu orqali davlatlarning barqarorligini ta'minlash, insonlarning huquq va imkoniyatlarini kengaytirish salohiyatini mustahkamlaydi. BMTTD atrof-muhit ifloslanishiga qarshi kurash, OIV/OITS o'lati tarqalishining oldini olish, samarali, adolatli davlat boshqaruvini joriy etish va iqtisodiy rivojlanish kabi bir qator dolzarb masalalarni yechish borasida O'zbekistonda amalga oshirilayotgan ishlarga o'z hissasini qo'shib keladi.

Bizning maqsadlarimiz

O'zbekiston jahon moliyaviy inqiroziga qaramay, 2000 yillarning o'rtalaridan sezilarli iqtisodiy o'sishga erishdi va 2010 yilda o'rtacha daromadli mamlakatlarning quyi pog'onasiga o'tdi. O'zbekistonning taraqqiyoti davomida BMTTD rivojlanish siyosati va strategiyasi bo'yicha o'z maslahatlari va texnik ko'mak ko'rsatish orqali milliy Hukumat, NNT va fuqarolik jamiyati institutlarining ishonchli hamkori bo'lib keldi. Ayni vaqtda BMT Rivojlanish maqsadlariga ko'maklashish Sohaviy dasturi asosida BMTTD BMT Mingyillik rivojlanish maqsadlariga erishish bo'lasida o'z faoliyati ko'lamini kengaytirmoqda hamda donorlar faoliyatini muvofiqlashtirib boryapti.

BIZNING LOYIHALAR

1994

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

▪ Makroiqtisodiy siyosat tahlili va o'quv mashg'ulotlari

IQTISODIY BOSHQARUV

BMTTDning O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy rivojlanishi uchun hissa qo'shishga yo'naltirilgan faoliyati mamlakat bozor iqtisodiyoti-ga bosqichma-bosqich o'tayotgan va bu yo'lda uchrayotgan barcha to'siqlarni bartaraf etib borayotgan muhim bir davrda amalga oshiril-moqda. BMTTD mamlakatdagi iqtisodiy boshqaruv tizimini takomil-lashtirish, butun respublika miqyosida kam ta'minlanganlik darajasini kamaytirishga yo'naltirilgan qator loyihalarni hayotga tatbiq etmo-qda. Shuningdek, BMTTD tomonidan mahalliy miqyosda fuqarolik jamiyati va xususiy sektorni rivojlantirish, aholini ish bilan ta'minlash imkoniyatlarini oshirish, qishloq joylardagi aholining yashash darajasi-ni yaxshilash, tadbirkorlar uchun mikromoliyalashtirish va maslahatlar berish sohasiga yangi xizmatlar turkumini joriy etish, tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash va ularning tajriba oshirishiga ko'maklashishga yo'naltirilgan loyihalar ustida ish olib bormoqda.

Hozirgi vaqtda O'zbekiston o'rtacha daromadli mamlakatlar safiga qo'shib, 2005 yildan boshlab iqtisodiyot o'sishi yuqori sur'atdali-gi kuzatiladi (o'rtacha yiliga 8 foizdan ko'p). Hukumat bu o'sishni mam-lakatning bozor iqtisodiyotiga o'tishdagi bosqichma-bosqich islohot-larning muvaffaqiyatli ravishda amalga oshirilganligi bilan bog'laydi.

Yalpi mahsulotning tez o'sishi mamlakatning so'nggi yillardagi daromadlarining ortishiga olib keldi, biroq, O'zbekiston sanoati rivojlangan, daromadi o'rtacha darajadagi mamlakatlar toifasida yuqori o'rinni egallab turgan davlat bo'lishga intilayotganligi sabab-li, uning asosiy vazifasi faqatgina yalpi mahsulotning o'sishi sur'atini

qo'llab-quvvatlashdagina emas, balki mamlakatning barcha hudud-larida rivojlanishning iqtisodiy va ijtimoiy imkoniyatlarini kengaytirish hisobiga aholi farovonligini oshirishda mujassamlashgan.

Amalga oshirilgan ishlar

BMTTD mamlakatda o'z ahamiyatini, shu bilan bir qatorda Hukumat bilan qator muhim yo'nalishlarda hamkorlikni saqlab qolishga erishdi. Iqtisodiy tadqiqotlar markazi (ITM) va Prognozlash va makroiqtisodiy tadqiqotlar instituti (PMTI) kabi ikki yetakchi milliy tahlil markazlarin-ing muvaffaqiyatli faoliyatiga ko'maklashishga yo'naltirilgan tashab-buslar doirasida ish olib borilmoqda.

PMTI tomonidan o'tkazilgan kompleks tadqiqotlarga asoslangan respublikadagi tadbirkorlik muhitini baholash O'zbekistonning ish iqlimini yaxshilashga qaratilgan davlat dasturining boshlanishiga olib keldi. Ushbu yo'nalishda keyingi taraqqiyotga erishish uchun BMTTD xalqaro investorlarni jalb qilish, vatanimizdagi tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash va mamlakatning global savdo tizimiga qo'shil-ishi sharoitida iqtisodiy o'sish uchun to'siq bo'lish ehtimoli mavjud jihatlarni sinchiklab tahlil qilish bo'yicha hamkorlikdagi tashabbuslarni amalga oshiradi.

O'zbekistonda davlat xarajatlarini shaffofligi va samaradorligini oshirish maqsadida BMTTD tomonidan Byudjet kodeksi loyihasi va davlat savdolari haqida yangi qonun loyihasi ishlab chiqildi va

BIZNING LOYIHALAR

1995

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Xalqaro maktab masalalari bo'yicha dialog
- Sog'liqni saqlash sohasidagi insonning eng zaruriy ehtiyojlari: Asosiy dori vositalari
- «Orol dengizi havzasi mamlakatlarning barqaror rivojlanishi» bo'yicha konferentsiya
- Insonning eng zaruriy ehtiyojlari: Orol dengizi hududida suv ta'minoti va sog'liqni saqlash sohasidagi ta'lim

- Markaziy Osiyoda tashqi savdo va tranzit borasidagi tashabbusi: Buyuk ipak yo'lini qayta tiklash

ko'rib chiqish uchun Hukumatga taqdim qilindi. BMTTD rivojlanishning aholining yaxshi himoyalangan qatlami uchun mablag'larni ajratish tizimini mukammallashtirish, eksporterlar uchun ma'muriy jarayonlarni soddalashtirish va O'zbekistonning to'rt hududida tadbirkorlarga zarur xizmatlardan erkin foydalanishni ta'minlovchi biznesga ko'maklashuvchi markazlarni yaratish maqsadida "yagona oyna" tamoyilini joriy qilishga o'z ko'magini beradi.

2012 yilda O'zbekistonda BMTning "Orol dengizi inqirozi natijasida aziyat chekkan aholining hayot faoliyatini ta'minlash" birinchi qo'shma dasturi yo'lga qo'yildi. BMTning BMTTD, UNESCO, WHO, UNFPA va BMT Ko'ngillilari va BMTning inson xavfsizligiga yo'naltirilgan fondidan moliyalashtiriladi — besh agentlikning harakatlarini birlashtirgan loyiha Qoraqalpog'iston aholisi duch kelayotgan iqtisodiy, sog'liqni saqlash va ekologik muammolarni hal qilishni ta'minlaydi. Shuningdek, 200 000 ga yaqin aholi o'rtasida sil kasalligining yuqish yo'llari, uning oldini olish va davolash choralaridan xabardor qilish kabi qator loyihalar amalga oshirilgan.

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

■ O'zbekistonga sarmoyalarni kiritish bo'yicha xizmatlar

BMTTD faoliyati O'zbekiston Hukumatining barcha sohalaridagi salohiyatini oshirishga yo'naltirilgan. BMTTD davlat boshqaruvi tizimini nomarkazlashtirishga ko'maklashish, odil sudlovdan foydalanish huquqini ta'minlash, aholining xalqaro inson huquqlari tamoyillariga amal qilishdan xabardorlik darajasini oshirish, shuningdek, joriy ijtimoiy muammolarni yechish, hamda yoshlar mamlakat hayotida yanada faolroq ishtirok etishini ta'minlash maqsadida nodavlat notijorat tashkilotlari (NNT) va davlat organlari bilan hamkorlik qilib kelmoqda. Bundan tashqari, BMTTD O'zbekistonning davlat chegaralari xavfsizligini ta'minlashda o'z hissasini qo'shmoqda.

BMTTD, shuningdek, O'zbekiston Respublikasida OIV-infektsiyasi epidemiyasi bilan kurashish, davlat organlari va milliy institutlarning shaffofligini oshirish, innovatsiya va ijtimoiy ko'ngillilik konsepsiyasini joriy qilish, shuningdek, iqtisodiy diplomatiyani rivojlantirish sohasida ish olib boradi.

Amalga oshirilgan ishlar

BMTTD davlat boshqaruvi isloh qilish va joylarda boshqaruv tizimini nomarkazlashtirishga ko'maklashish maqsadida milliy institutlar bilan hamkorlik qiladi. Hukumat dasturida "elektron hukumat" tizimini hayotga tadbiiq qilish masalasi ustuvor masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Shundan kelib chiqqan holda, BMTTD axborot texnologiyalarni amalga tadbiiq qilishga qaratilgan chora-tadbirlar

hamda davlat boshqaruvi isloh qilishga qaratilgan faoliyatni bir-biri bilan uzviy bog'lashni ko'zda tutuvchi ish rejasini ishlab chiqishda Hukumatga yordam ko'rsatyapti. Bundan tashqari, BMTning Iqtisodiy va ijtimoiy masalalari bo'yicha departamentining elektron hukumatining rivojlanish darajasi to'g'risidagi hisobotida O'zbekiston xalqaro elektron hukumatiga taalluqli me'yorlarga butunlay javob berish yo'lida tez sur'atlar bilan qadam bosib kelayotganligi ta'kidlangan. Yaqinda mamlakat davlat portallarini takomillashtirish maqsadida milliy qonunchilikiga kiritilgan bir qator o'zgartirishlar shuning yaqqol isbotidir. Mazkur yutuq BMTTDning elektron hukumati tizimini hayotga joriy qilish sohasidagi yordami, xususan, shu sohada ilg'or xalqaro tajribalarni mamlakatga tatbiiq etishi, innovatsion yechimlarni sinov tariqasida amalga oshirishi, davlat boshqaruvi tizimiga axborot texnologiyalarning singdirilganligi darajasini aniqlashga qaratilgan BMTning elektron hukumati indekslarining amalga kiritishi, hamda milliy hujjat almashinuvi tizimi, ya'ni "E-Hujjat" tizimining takomillashtirishining natijasidir.

BMTTD aholining odil sud tizimidan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish hamda mamlakatda qonun ustuvorligini ta'minlash sohasida keng faoliyat yuritmoqda. Siyosiy muloqot, tahliliy ishlar hamda amalga oshirilgan bir qator tajribaviy loyihalar evaziga, BMTTD texnik yordam ko'rsatishdan vodhlab to' islohot dasturini ishlab chiqishgacha yordam ko'rsatishga muvaffaq bo'ldi. Xususan, sud ishlarini "elektron sud" tizimi orqali ko'rib chiqish konsepsiyasi sinovdan o'tkazilib, bunday tizim butun mamlakat bo'ylab qo'llanilishi

BIZNING LOYIHALAR

1996

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Insonning eng zaruriy ehtiyojlari: Ish joylarini yaratish
- O'zbekistonda turizmning barqaror rivojlanishini ta'minlash rejasini yaratish
- Biznes-inkubatorlar tarmog'ini yaratish

- Xususiy lashtirish va xususiy sektor rivojlantirishga texnik yordam ko'rsatish (II)
- «Nukusning yashil himoyasi» dasturini tayyorlashga qaratilgan loyiha

mumkinligi isbotlandi. Yangi tizim sud ishlarini tartibga solib, sudyalarning ish yukuni kamaytirishga va ular faoliyatini baholashda yangi mezonlardan foydalanishga imkon yaratadi.

Parlamentning (Oliy Majlis) asosiy funksiyalari parlament jurnalistikasini mukammallashtirish, NNT bilan hamkorlik aloqalarini, shuningdek, turli sohalardagi maxsus xizmatlarni soddalashtirish hisobiga kengaytirildi.

BMTTD inklyuziv boshqaruv tizimini mukammallashtirishga fuqarolik jamiyati tashkilotlari, nodavlat tashkilotlar va jamoatchilik vakillarining qaror qabul qilish jarayonidagi ishtirokini rag'batlantirish yo'li bilan ko'maklashadi. BMTTD O'zbekistonda jismoniy imkoniyati cheklangan hamda ijtimoiy himoyaga muhtoj bo'lgan ayollar uchun 10 ta ijtimoiy korxonalar va nodavlat tashkilotlar asosida 5 ta ijtimoiy xizmatlarini tajriba tariqasida joriy etdi.

BMTTD OIV tarqalishining oldini olish maqsadida o'zining milliy hamkorlar bilan birgalikda infeksiyaga moyil bo'lgan yoshlar uchun sifatli profilaktika xizmatlaridan foydalanish, davolanish imkoniyatini ta'minlash sohasida bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirib kelmoqda.

Mintaqaviy chegaralarning xavfsizligini ta'minlash va qonuniy savdo-sotiqni qo'llab-quvvatlash maqsadida Markaziy Osiyoda chegaralarni boshqarishga ko'maklashish dasturi amalga oshirilmoqda.

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- O'zbekistonda madaniy turizmni takomillashtirish, yangi ish joylarini yaratish va hunarmandlikni rivojlantirish

- O'zbekistonning davlat idoralariga xususiyashtirish sarmoya jamg'armalari orqali o'rta va yirik korxonalarni xususiyashtirishda yordam berish
- Inson rivojlanishi bo'yicha hisobot 1997
- O'zbekistonda internetga ulanishning yaxshilanishi

- Bioxilmaxillik sohasidagi milliy strategiya va ish rejasi
- Hukumatning davlat qarzarini boshqarish sohasidagi salohiyatini mustahkamlash

Aholisi soni oshib borayotganligi, iqtisodiyoti tez sur'atlarda rivojlanayotgani bois hamda geografiyasi va iqlimi jihatidan o'ziga xos tomonlari O'zbekistonning ba'zi iqtisodiy muammolarga duch kelish xavfini kuchaytiradi. Hozirgi vaqtda davlat oldida turgan eng ustuvor vazifalardan biri mamlakatda amalga oshirilayotgan kelgisidagi sanoat-iqtisodiy rivojlanish talablari asosida tabiat resurslarini boshqarish tizimining samarasini oshirishga yo'naltirilgan chora-tadbirlarni muvozanatga solish hisoblanadi.

BMTTD milliy institutlar bilan yaqin hamkorlikda mahalliy birlashmalarga ham, tabiat resurslarini boshqarish va atrof-muhitni asrashga mas'ul bo'lgan davlat organlariga ham o'z ko'magini berib kelmoqda.

Amalga oshirilgan ishlar

O'zbekistonda tanazzulga uchragan yerlarning sifatini yaxshilash sohasida milliy salohiyatni oshirish, ayniqsa, Orolbo'yidagi tashabbusimizning asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Yerlarni cho'llashish va tanazzulga uchrashdan qutqargan holda zaif ekotizimlarni mustahkamlash, shuningdek landshaft darajasida boshqarishni integratsiyalash – bo'lim tomonidan amalga oshirilayotgan qator muhim tadbirlarga misol bo'ladi. Boshqa tashabbuslar Zarafshon daryosi havzasidagi cheklangan suv resurslaridan yanada samarali foydalanishga qaratilgan.

Respublika o'z oldiga qo'ygan asosiy maqsadlardan biri energiyaning tiklanadigan manbalarini va milliy iqtisodiyotning asosiy sektorlarida

energiya samaradorligi kontsepsiyasining keyinchalik joriy qilinishiga ko'maklashish hisoblanadi. O'zbekistonda ijtimoiy ahamiyatga molik binolarning energiya samaradorligi kontsepsiyasini ilgari surish tashabbuslari, shuningdek, energiyaning ekologik toza manbalarini joriy qilishga ko'maklashish ham bizning O'zbekistondagi faoliyatimiz asosini tashkil etadi.

O'zbekiston tabiati noyob, ammo yo'qolib ketish xavfiga uchrayotgan o'simlik va hayvonot dunyosiga boydir. BMTTD O'zbekistonning neft-gaz sektoridagi kompaniyalar bilan ular faoliyati hudud uchun alohida ahamiyatga ega bo'lgan yovvoyi tabiatga salbiy ta'sir ko'rsatmasligini ta'minlash maqsadida yaqindan hamkorlik qiladi. Boshqa tashabbuslar qaytadan yaratilgan Quyi Amudaryo Davlat biosfera rezervatini saqlash va himoya qilishga qaratilgan. Shuningdek, 2011-2020 yillarda O'zbekistonda bioxilma-xillikni saqlash sohasidagi strategik reja doirasida mamlakatda bioxilma-xillikni saqlash chora-tadbirlari qabul qilinmoqda. Bundan tashqari, O'zbekistonning qo'riqxonalar milliy tizimi barqarorligini kengaytirish va mustahkamlash sohasida ish olib borilmoqda.

O'zbekiston yuqori seysmik zonasida joylashganligi sababli, uning hududida kuchli zilzilalar sodir bo'lgan. Shuning uchun, BMTTDning yana bir yo'nalishi O'zbekistonning aholisi va muvofiq idoralarni tabiiy ofatlar yuzaga kelganda o'zini qanday tutish qoidalaridan xabardor qilish hisoblanadi. Iqlim o'zgarishi oqibatlarini bartaraf qilish uchun tabiiy ofatlarning xavfini kamaytirishning mohiyati BMTTDning iqlimiy xavf-xatarlarni boshqarish sohasidagi noyob dasturi doirasida namoyish qilindi.

BIZNING LOYIHALAR

1997

YANVAR

FEVRAL

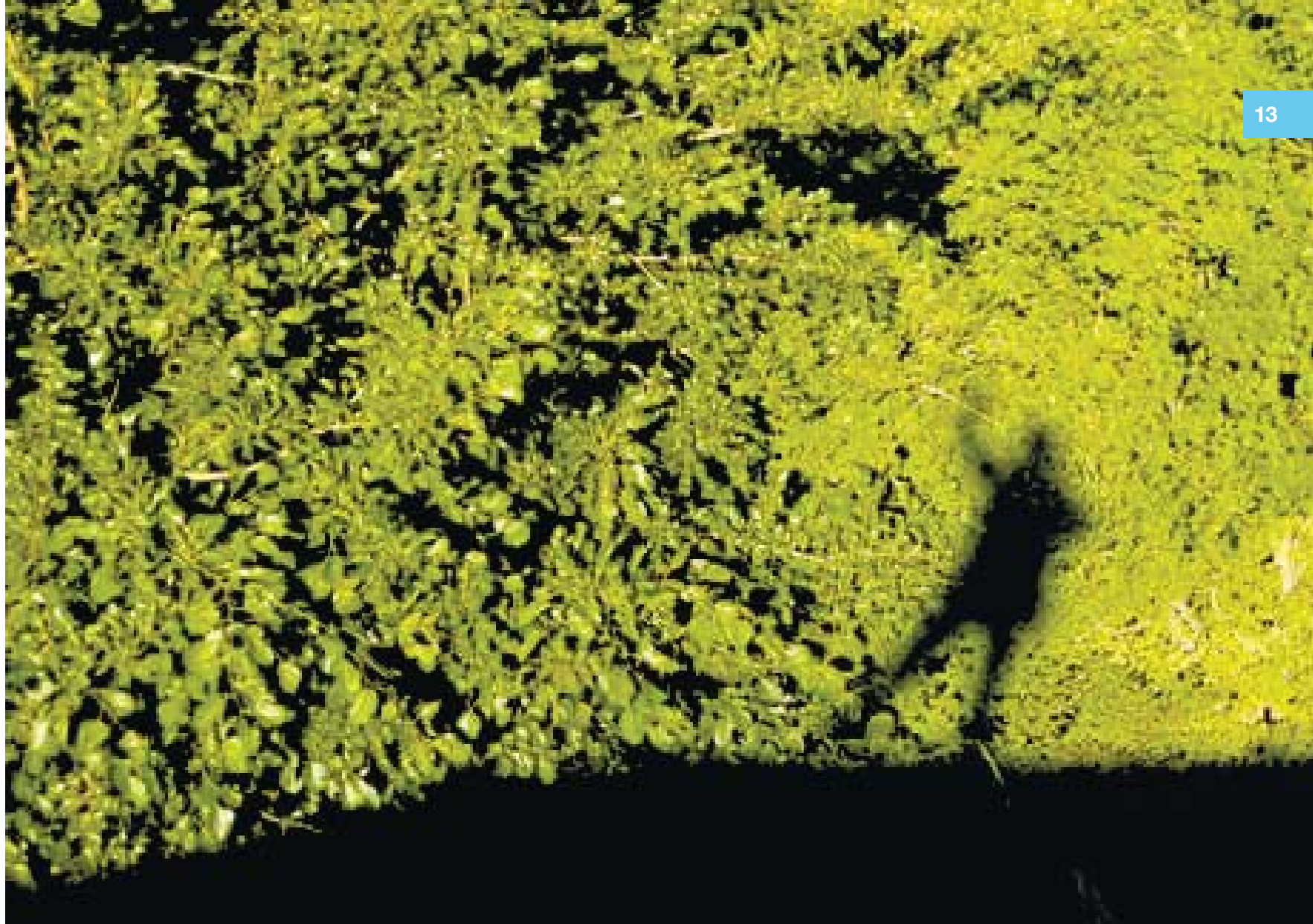
MART

APREL

MAY

IYUN

- Insonning eng zaruriy ehtiyojlari — Orol dengizi qirg'og'ini qayta tiklash va aholi salohiyatini tiklash dasturi, (I)
- O'zbekistonda ayollar huquqi va imkoniyatlarini kengaytirish
- Parallel moliyalashtirish hisobi
- Orolni qutqarish xalqaro jamg'armasining ijroiya qo'mitasi boshqaruvchilarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha xizmatlar
- Ayol va erkaklar teng huquqliligi va rivojlanish sohasidagi milliy salohiyatni kuchaytirish

IYUL

- Ijtimoiy islohotlar jamg'armasining «O'sish, ish joylari va daromad» dasturini ishlab chiqishda yordam berish
- O'zbekistonda iqlim o'zgarishi sohasidagi olib borilgan tadqiqot

AVGUST

SENTABR

OKTABR

- Dasturiy yordam loyihasi

NOYABR

- O'zbekistonda demokratlashtirish, inson huquqlari va boshqarish masalalari

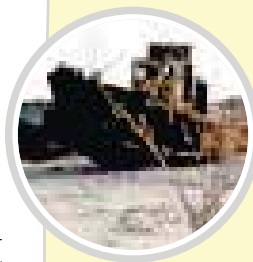
DEKABR

FAOLIYATIMIZ NATIJALARI RAQAMLARDA

Orol Dengizi

Fermerlarga suv resurslarini tejaydigan qishloq xo'jaligi texnologiyasi bo'lmish lazer yordamida dala maydonini tekislash uchun zarur uskunalar taqdim etildi. Quyi Amudaryo Davlat Biosfera Rezervati hududida istiqomat qiluvchi erkak va ayollar yer resurslarini boshqarish hamda tanazzulga uchragan yerlarni qayta o'zlashtirish sohasida barqaror va samarador usullarini o'rganishga muvaffaq bo'ldi.

Iqlim o'zgarishi

Biz 3,5 million sertifikatlangan uglerod qisqartmalariga erishib, mamlakatning uglerod isini chiqarish darajasini qisqartirishga muvaffaq bo'ldik. Bizning yordamimizda Hukumat o'zining biogaz texnologiyalari sohasidagi siyosatini ishlab chiqib, 5000 nafar fermer ushbu qimmatli moqobil quvvat manbaidan foydalanish usullarini o'zlashtirdi. Biz hajmi 2.6 milliard AQSh dollariga teng tabiiy gazni tejashga erishishga yordam beradigan energiyaga tejamkor usullarni ilgari suramiz.

Mahalliy boshqaruv tizimi

Joylardagi mahalliy hokimiyat organlarining ochiq va shaffofligini oshirish hamda fuqarolar bilan aloqalarini yaxshilash maqsadida ularda onlayn boshqaruv tizimi va axborot xizmatlari joriy etildi.

Suv resurslari

O'zbekistonning turli mintaqalarida istiqomat qiluvchi 2 million nafardan oshiq aholiga toza suv manbai ochildi.

BIZNING LOYIHALAR

1998

YANVAR

FEVRAL

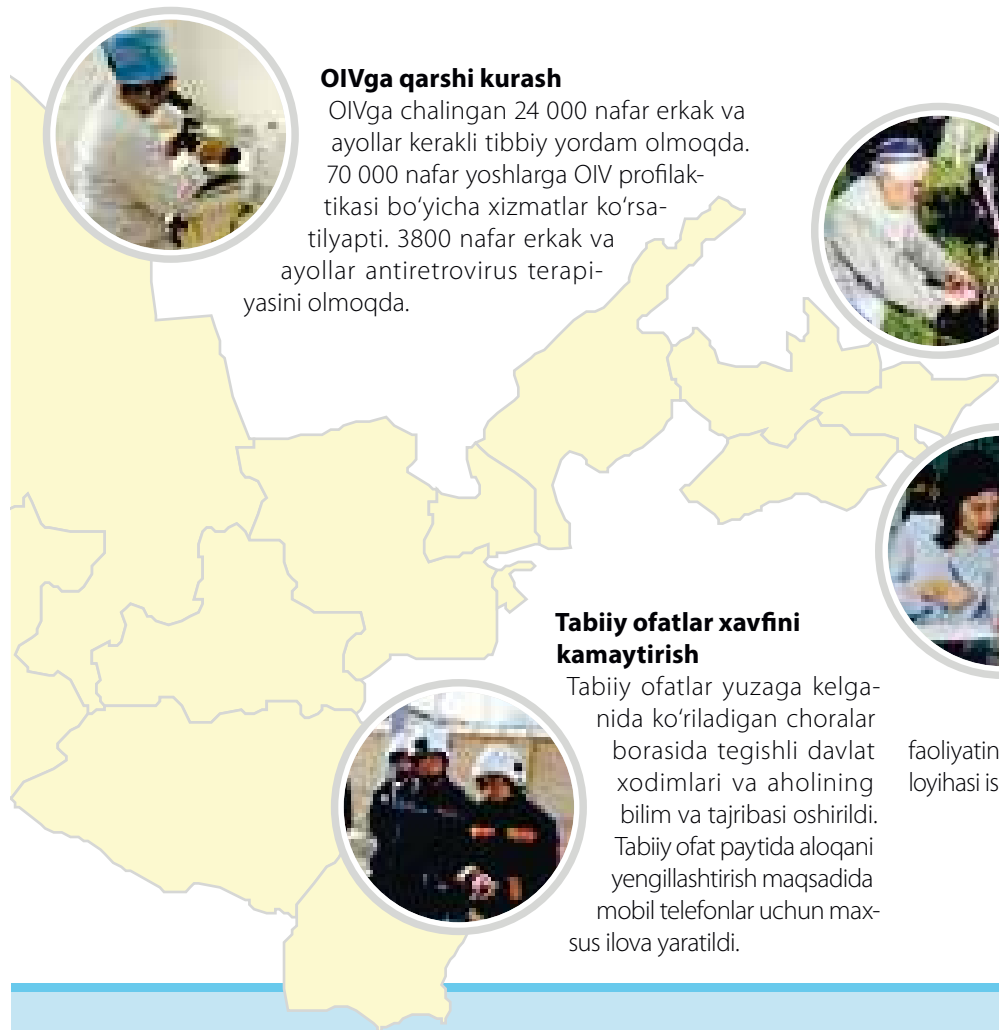
MART

APREL

MAY

IYUN

- O'zbekiston Respublikaning Barqaror rivojlanishi bo'yicha milliy komissiya
- Pochta xizmatlarini rivojlantirish. Loyiha miqosida tegishli texnik xizmatlarini qo'llab-quvvatlash
- O'zgarishlarni boshqarish: Bilim va ko'nikmalarni tezkor shakllantirib tarqatish (II)
- O'zbekistonda madaniy turizmni takomillashtirish, yangi ish joylarini yaratish va hunarmandlikni rivojlantirish
- Iqtisodiy va ijtimoiy tadqiqotlar markazi
- Nuratou-Qizilqum biosfera rezervatini O'zbekistonda bioxilmaxillikni saqlash modeli sifatida barpo etish

OIVga qarshi kurash

OIVga chalingan 24 000 nafar erkak va ayollar kerakli tibbiy yordam olmoqda. 70 000 nafar yoshlarga OIV profilaktikasi bo'yicha xizmatlar ko'rsatilyapti. 3800 nafar erkak va ayollar antiretrovirus terapiyasini olmoqda.

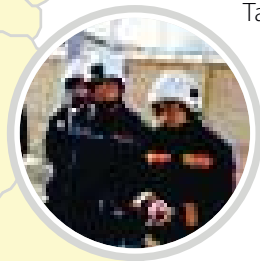
Yerlarning tanazzulga uchrashi

Biz 6000 gektar yaylov va 1000 gektar o'rmon yerlarining o'simlik qoplamini yaxshilamoqdamiz. 50 000 nafar erkak va ayol yer resurslarini boshqarishning yangi yondashuvlarini qo'llab kelmoqda.

Tabiiy ofatlar xavfini kamaytirish

Tabiiy ofatlar yuzaga kelganida ko'riladigan choralar borasida tegishli davlat xodimlari va aholining bilim va tajribasi oshirildi. Tabiiy ofat paytida aloqani yengillashtirish maqsadida mobil telefonlar uchun maxsus ilova yaratildi.

Tadbirkorlarga xizmat ko'rsatish

Hukumat tomonidan tasdiqlangan tartib va qoidalar to'g'risida ma'lumot beruvchi <http://www.businessinfo.uz> ma'lumot portali yaratildi. Tadbirkorlar faoliyatini elektron ro'yxatdan o'tkazish haqidagi Hukumat qarorining loyihasi ishlab chiqildi.

IYUL	AVGUST	SENTABR	OKTABR	NOYABR	DEKABR
------	--------	---------	--------	--------	--------

- O'zbekistondagi Ish rejasini amalga oshirishga ko'rsatilayotgan dastlabki yordam
- Issiq suv ta'minoti va isitish kommunal xizmatlarining samaradorligini oshirishdagi to'siqlarni yengib o'tish

BMTTD O'zbekistonda barcha manfaatdor tomonlar, shu jumladan, milliy va xorijiy hamkorlar bilan sheriklik munosabatlarini rivojlantirish borasida bir qator tashabbuslarni amalga oshirish bilan birga, dasturlarni ishlab chiqish, amalga oshirish va tahlil qilishning barcha bosqichlarida, shuningdek, ilg'or tajribalarni o'rganish va amaliyotga joriy qilish jarayonlarida birgalikda ish olib bormoqda.

BMTTD O'zbekistondagi fuqarolik jamiyati institutlari, NNT, jamoat tashkilotlari, oliy o'quv yurtlari hamda milliy va xalqaro ommaviy axborot vositalari bilan faol hamkorlik qiladi. BMTTD o'zining ko'plab dasturlari doirasida davlat-xususiy sektor hamkorligini qo'llab-quvvatlash maqsadida xususiy sektor vakillari bilan hamkorlik qiladi.

BMTTDning ma'rifiy-axborot faoliyati va hamkorligi ham xalqaro hamjamiyatni qamrab oladi. Ushbu hamkorlik BMTning agentliklari, donor tashkilotlar va O'zbekistonda taraqqiyot sohasida faoliyat olib borayotgan hamkor-tashkilotlarni o'ziga jalb etgan. Shuningdek, BMTTD xalqaro nodavlat tashkilotlar va fondlar bilan ham sheriklik qilib keladi.

BMTTDning O'zbekistondagi faoliyatini uning donorlarisiz tasavvur etish qiyin. 2000 yildan boshlab BMTTD o'zining O'zbekistondagi faoliyati davomida turli loyihalar doirasida jami 190 million AQSh dollari miqdoridagi mablag'larni jalb etib, tegishli maqsadlarda sarfladi. Bu mablag'lar, xususan, parallel moliyalashtirish mexanizmiga asoslangan dasturlar doirasida jalb etilgan 105 million AQSh dollari

hamda turli maqsadli fondlardan qabul qilingan 32 million AQSh dollarini o'z ichiga oladi. Bizning eng muhim hamkor va donorimiz O'zbekiston Respublikasi Hukumati bo'lib, 2000-yildan buyon u BMTTDning loyihalariga jami 52 million AQSh dollari miqdorida mablag' ajratgan (shundan 47 million AQSh dollari Jahon banki qarzlari hisobidan ajratilgan).

2000-yildan buyon BMTTDning eng muhim donori OIV/OITS, sil va bezgakka qarshi kurashish global fondi, Yevropa Ittifoqi, Global ekologiya fondi va Jahon banki bo'lib kelmoqda. OIV/OITSGa qarshi kurash sohasida BMTTDning asosiy hamkori bo'lmish Global fondning 2000-yildan boshlab ko'rsatgan moliyaviy yordami 45 million AQSh dollaridan ziyod miqdordagi mablag'ni tashkil etadi. Global ekologiya fondi ham 2000-yildan buyon 10 million AQSh dollaridan ziyod miqdorda moliyaviy yordam ajratgan, xususan, bu mablag'lar "Ijtimoiy inshootlarda energiya samaradorligini oshirish" loyihasi, qo'riqlanuvchi tabiiy hududlarni tashkil etishga qaratilgan tashabbuslar hamda Kichik grantlar dasturining ekologik rivojlanish maqsadlariga qaratilgan bir qator tadbirlarni o'gkazishga sarflangan.

Yevropa Ittifoqi 2004-yildan buyon BMTTDning loyihalariga 17 million AQSh dollaridan ziyod miqdorda moliyaviy yordam bergan. Jahon banki ham 2010 va 2011-yillarda BMTTDning OITSGa qarshi kurashish sohasidagi tashabbuslari va Aholi turmushini yaxshilash dasturini ishlab chiqish borasidagi ishlar amalga oshirishga 1,5 million AQSh dollaridan ziyod moliyaviy ko'mak ko'rsatgan.

BIZNING LOYIHALAR

1999

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- «SINO» korxonasi sovg'ichlarni ishlab chiqish jarayonida hosil bo'ladigan xlorftorug'lerodni yo'qotish
- Mahalliy salohiatni oshirishga qaratilgan kasbiy ta'limni rivojlantirish
- Markaziy Osiyoda yirik qoramollarni emlash
- Kasbiy ta'lim sohasidagi ehtiyojlarni baholash
- Qoraqalpog'istonda mikroreditlash dasturi
- Qoraqalpog'iston Avtonom Respublikasida noformal ta'lim
- O'zbekistonda OIV/OITS va jinsiy yo'l bilan o'tadigan kasalliklarga qarshi kurashishda ko'p sektorlik yondashuvni qo'llash

- O'zbekistonda zaxkash hududlarning biologik xilmaxilligini saqlash yo'llarini namoyish qilish

- Qarshida ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish sohasidagi nodavlat-notijorat tashkilotlarning salohiyatini oshirish

BMTTDning O'zbekistondagi Vakolatxonasining yillik byudjeti

2000	11 075 361
2001	13 711 071
2002	6 704 355
2003	5 514 185
2004	4 841 846
2005	12 191 599
2006	18 334 374
2007	14 394 192
2008	15 651 316
2009	17 621 622
2010	15 385 207
2011	15 494 350
2012	18 525 090
2013	20 120 402

IYUL

- O'zbekistonda kichik va o'rta tadbirkorlikni rivojlantirish
- O'zbekistonda biznes-inkubatorlar tarmog'ini rivojlantirish

AVGUST

- Xalqaro taraqqiyot va qayta tiklanish bankining №4216-UZ zaymi hisobidan amalga oshiriladigan loyihalarni ishlab chiqishdagi milliy salohiyatni mustahkamlash
- Xalqaro moliyaviy institutlar tomonidan moliyalashtiriladigan loyihalarni amalga oshirish sohasidagi milliy salohiyatni kuchaytirish/Suv ta'minoti, sanitariya va sog'liqni saqlash

SENTABR

- Suv ta'minoti, sanitariya va sog'liqni saqlash loyihasi
- O'zbekistonda tabiiy ofatlarga tayyorgarlikni yaxshilashga qaratilgan loyihalarni ishlab chiqishga yordamlashish bo'yicha xizmatlar
- O'zbekistondagi ekologiya sohasidagi loyihalarni klaster usulida baholash va shu sohada mavjud ehtiyojlarini aniqlash

OKTABR

NOYABR

- Xladogenlarni qayta tiklash va resirkulyatsiyasi bo'yicha milliy dasturni amalga oshirish
- O'zgarishlarni boshqarish: Bilim va ko'nikmalarni tezkor shakllantirib tarqatish-3-bosqich

DEKABR

KELAJAKDAGI ISHLAR REJASI

Keyingi yigirma yillik davr ichida O'zbekiston o'z tanlagan ning taraqqiyot yo'lidagi katta qiyinchiliklarni yengib o'tishga muvaffaq bo'ldi, va hozirda dunyoning eng rivojlangan davlatlari qatoridan joy egallash arafasidadir. Oldingi yillarda BMTTDning O'zbekistondagi faoliyatida pirovard vazifasi ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarni ilgari surish bo'lsa, hozirgi paytda u erishilgan o'zgarishlarning barqarorligi, turg'unligini ta'minlashdan iboratdir.

Davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish borasida BMTTD O'zbekiston Hukumatining davlat moliyalari tizimining samaradorligi va oshkoraligini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlarini qo'llab-quvvatlashda davom etadi. Ushbu maqsadda asosiy e'tibor mamlakatning byudjet tartib-taomillari va davlat xaridlari tizimini isloh qilishga qaratiladi. "Yagona oyna markazlari"ni tashkil etish borasidagi tashabbuslarning ko'lami ham yanada kengaytirilishi ko'zda tutilgan. Bundan tashqari, davlat tomonidan aholiga ko'rsatiladigan xizmatlarning "elektron billingi" tizimining konsepsiyasi ham Hukumatga taqdim etilib, respublikaning sud tizimida "elektron boshqaruv" vositalarini mustahkamlashga qaratilgan chora-tadbirlar ham rejaga kiritilgan.

OIV/OITSGa qarshi kurash BMTTDning O'zbekistondagi faoliyatida ustuvor vazifalaridan biri bo'lib qoladi. Xususan, OIVga qarshi kurash sohasida majmuaviy qonun hujjatlarini ishlab chiqish hamda Toshkent shahrida maxsus OIV telefon liniyasini tajriba ravishda joriy etish bo'yicha ishlarga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, BMTTD ijtimoiy tenglik va hamnafaslik hamda O'zbekistonning ijti-

moiy-iqtisodiy rivojlanishida fuqarolarning yanada faolroq ishtirokini ilgari surishga, aholi bandligini ta'minlash davlat dasturiga yordam ko'rsatishga hamda nodavlat-notijorat tashkilotlarini ijtimoiy xizmatlar sohasiga yanada ko'proq jalb etishga qaratilgan faoliyatini davom ettiradi.

BMTTD hamkorlarni muqobil energiya manbailarini rivojlantirish va ulardan foydalanish sohasida qo'llab-quvvatlaydi. BMTTD uchun yer va suv resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish masalalari ilgarigidek katta ahamiyatga ega bo'lib, BMTTD o'z faoliyati doirasida mazkur resurslardan aholining ijtimoiy himiyaga muhtoj qatlamlari foydalana olishini ta'minlashga alohida e'tibor qaratadi. Qishloq aholisining tabiiy ofatlarga tayyorgarligini ta'minlashga oid masalalar ham BMTTDning e'tibor markazida bo'ladi.

Davlat miqyosida BMTTD O'zbekiston Respublikasi Hukumatining iqtisodiy diplomatiya konsepsiyasini institutlashtirish bilan birga xalqaro maydonda mamlakatning iqtisodiy mavqeini yaxshilashga qaratilgan intilishlarini qo'llab-quvvatlashda davom etadi. Shuningdek, BMTTD O'zbekiston Butunjahon savdo tashkilotiga qo'shilish yo'lidagi sa'y-harakatlariga ko'rsatayotgan yordamini kelajakda ham davom ettirishni rejalashtirgan. Ushbu tadbirlar O'zbekistonning iqtisodiyotini yanada mustahkamlab, mamlakat aholisining turmushiga bevosita ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniq. BMTTD kelgusi yillarda ham o'z loyihalarida inson rivojlanishi konsepsiyasini aks ettiribgina qolmay, mamlakat yoshlari, mutaxassislari va boshqaruvchilari ham o'z

BIZNING LOYIHALAR

2000

YANVAR

- «SINO» korxonasida sovutgichlarni ishlab chiqish jarayonida hosil bo'ladigan xlorfluoruglerodni yo'qotish

FEVRAL

- Tayyorgarlik bosqichidagi yordam: Ekologiya menejmenti sohasida milliy salohiyatni mustahkamlash
- O'zbekistonda internet texnologiyalarini rivojlantirish va tarqatish sohasidagi mamlakat salohiyatini oshirish

MART

APREL

MAY

IYUN

- Savdo va eksportni qo'llash bo'yicha telekommunikatsiya tarmog'ini rivojlantirishga qaratilgan loyihalarni ishlab chiqish

faoliyatida ushbu konsepsiyaga rioya etishiga yordam berib keladi. Bundan tashqari, inson rivojlanishi konsepsiyasi maxsus oliy ta'lim hamda yozgi maktab kurslari orqali ham tarqatilishi davom etadi. O'zbekistonning xususiy tadbirkorlari, hukumat vakillari va jamoat tashkilotlariga mo'ljallangan bosma material va hisobotlar ham nashr etilishi ko'zda tutilgan.

Kelgusida BMTTD O'zbekistondagi faoliyatida o'zining doimiy hamkorlari bilan ikki tomonlama foydali munosabatlarni qo'llab, O'zbekiston aholisi va loyiha benefitsiarlarida amalga oshirilayotgan tashabbuslarga nisbatan jonkuyarlik, yanada kuchliroq mas'uliyat hisini uyg'otishga intilaveradi. Shu bilan birga, ayni paytda amalga oshirilayotgan va kelgusi loyihalar natijalarining barqarorligini, dolzarb muammolarning yangicha yechimlarini ta'minlash maqsadida BMTTD milliy va xalqaro donor tashkilotlari bilan uzoq istiqbollarga mo'ljallangan hamkorlik aloqalarini mustahkamlashda davom etadi.

O'tgan yillar mobaynida erishilgan yutuq va natijalar kelgusida amalga oshiriladigan tashabbus va loyihalar uchun mustahkam zamin bo'lgani holda BMTTDning O'zbekistondagi faoliyatida kelgusida yangi muvaffaqiyatlar, yutuqlarga erishishiga asos bo'lib xizmat qiladi. Kelgusi loyihalar doirasida samarador tajribaviy tashabbuslar ko'lamini kengaytirib, ularni butun mamlakat miqyosida amalga oshirish hamda O'zbekistonda modernizatsiya jarayonlarini davom ettirib, mamlakatning har bir fuqarosi to'laqonli, sermazzmun hayot kechirishiga yordam berish eng asosiy maqsad bo'lib qoladi.

IYUL

- Internetga ulangan jamotchilik joylarini yaratish

AVGUST

SENTABR

- Tayyorgarlik bosqichidagi yordam: «Barqaror daromad manbaini shakllantirish dasturi»

OKTABR

NOYABR

- Iqlim o'zgarishiga moslashish sohasidagi chora-tadbirlarni tezlashtirilgan ravishda moliyalashtirish (I)

DEKABR

- O'zbekistonda qurg'oqchilik oqibatlarini bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlar

TASHABBUSLAR

BIZNING LOYIHALAR

2001 | YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- O'zbekiston Hukumatining rivojlanish loyihalari borasidagi salohiyatini oshirish dasturi

- Ijobiy ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlarni hayotga tadbiq qilish maqsadida inson resurslarini rivojlantirish
- Mamlakatning barqaror rivojlanish sohasidagi salohiyatini oshirish

- Nuratou-Ozilqum biosfera rezervatini O'zbekistonda bioxilmaxillikni saqlash modeli sifatida barpo etish

- Kam ta'minlangan oilalarning adliya tizimidan foydalanaolish imkoniyatlarini kengaytirish borasidagi nodavlat-notijorat tashkilotlarining salohiyatini oshirish

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

▪ Atrof-muhitni muhofaza qilish dasturi

▪ Orol dengizi hududining janubiy qismidagi qayirlarida o'sayotgan to'qay o'rmonlarini saqlab qolish

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI — BOSHQARUV TIZIMIDA

Eng muhim yangiliklardan biri viloyat hokimiyatlari qoshida “E-Hujjat” nomli elektron hujjat almashish tizimining joriy etilishi bo’ldi, desak mubolag’a bo’lmaydi. Jizzax viloyati hokimligida katta mutaxassis bo’lib ishlayotgan Furqat Sanginov uchun bu tizimning joriy etilishi hech qanday samarasiz bo’lgan “qog’ozbozlik”ning o’rniga qulay va mamlakat bo’ylab barcha aholiga ochiq bo’lgan ma’lumotlarning yagona elektron bazasidan foydalanish imkoniyatini yaratdi.

“Oldinlari bir necha soatlarga cho’zilgan oddiy bir jarayon endilikda bir necha daqiqa ichida amalga oshirilmoqda, — deydi Furqat Sanginov, ilgari qog’oz uyumlariga to’la bo’lgan, endilikda esa bir nechtagina papkalar va kompyuter turgan stolida o’tirar ekan. — Bizda axborotlarni qayta ishlash va aholining ehtiyojlarini qondirishda bunchalik tezkorlik hech qachon kuzatilmagan edi”.

BMTTD 30 ta mahalliy hokimliklarga “E-Hujjat” elektron hujjat almashish tizimini o’rnatdi. Ushbu tizim hujjatlarni nafaqat bir idoradan boshqasiga, balki bir idoraning bir bo’limidan ikkinchi bo’limiga tezlikda jo’natish imkonini beradi.

Kelajakda elektron hujjat almashish tizimini takomillashtirish maqsadida zarur bo’lgan axborot texnologiyalari jihozlari, shu jumladan,

ko’p funktsiyali printerlar, skanerlar va lokal tizimlar elementlari keltirildi. Shuningdek, elektron hujjat almashish tizimi platformasining operativ mosligini takomillashtirish jarayonida ham BMTTD o’zining ekspertlik tavsiyalarini taqdim etdi. Yangi dasturiy ta’minotdan foydalanish bo’yicha 200 nafardan ziyod davlat xizmatchisi, jumladan, Furqat Sanginov ham o’qitildi.

Axborot tizimining joriy etilishi Jizzax viloyati hokimligiga nihoyatda foydali bo’ldi, chunki u hujjatlar yuzasidan yanada qattiqroq nazorat o’rnatish hamda hokimliklararo va hokimlik bo’limlari o’rtasidagi aloqalarning samarasini yanada oshiribgina qolmay, hokimiyat organlarining oshkoraligi va hisobdorligini oshirish, qaror qabul qilish jarayonini tartibga solish va qog’ozga sarflanadigan xarajatlarni sezilarli darajada qisqartirish imkonini yaratdi.

“2012 yilning o’zida qog’ozga bo’lgan ehtiyoj 2-3 barobar qisqardi, — deydi Jizzax viloyati Ma’muriy bo’limi boshlig’i Vahob Alimqulov. — Biz tejalgan mablag’lardan byudjetning boshqa moddalari, masalan, suv ta’minoti, quvurlarni montaj qilish, shahar obodonchiligi va boshqa dolzarb masalalarni hal etish uchun foydalanish imkoniga ega bo’ldik”.

BIZNING LOYIHALAR

2002

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Qurg’oqchilikning oldini olish masalalari bo’yicha O’zbekiston Hukumatiga maslahat berish
- Qashqadaryo viloyatida barqaror daromad manbalari va ish joylarini yaratish maqsadida mikrokreditlash tizimini rivojlantirish
- Markaziy Osiyoda inson xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan muvofiqlashtirish preventiv rivojlanish strategiyasi

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

▪ Raqamli texnologiyalarini rivojlantirish dasturi

DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR O'RTASIDAGI HAMKORLIK

“Korxonamizni tashkil etishdan asosiy maqsad yosh xotin-qizlarimizga hunarmandchilik asoslarini o'rgatib, ularni bir-biri bilan muloqot qilishiga va jamiyatimizning hayotida faol ishtirok etishiga da'vat qilish, rag'batlantirishdan iborat, — dedi “Urganch milliy tikuvchilik” korxonasi rahbari Farog'at Sa'dullayeva BMTTDning O'zbekistondagi Vakolatxonasiga. — Bizning sa'y-harakatlarimiz ularga xususiy tadbirkorlik faoliyatini boshlashga va shu orqali ishsizlik muammosini yechishga yordam beradi deb umid qilamiz”.

Farog'at Sa'dullayevaning ijtimoiy korxonasi oldin ishsiz bo'lgan va jamiyatdan uzoqlashib qolgan 45 nafar ayolni qo'llab-quvvatlaydi, ularga an'anaviy tikish-bichish san'atining sir-sinaotlarini o'rgatadi hamda ularni ish bilan ta'minlab, doimiy daromad topish imkoniyatini yaratadi va jamiyat hayotida faol qatnashib, o'z o'rnini topib ketishiga yordam beradi. Qo'shimcha moliyaviy yordam evaziga Farog'at Sa'dullayeva o'z korxonasini kengaytirib, Urganchdagi eshitish qobiliyati sust bo'lgan bolalar maktab-internati o'quvchilarini ham qamrab olishni rejalashtirib qo'ygan.

Davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik doirasida BMTTD qishloq aholisining turmushi, farovonligini oshirishga qaratilgan bir qator tashabbuslarni amalga oshirib kelmoqda. “Chashmai safed” fermasi qoshidagi sut yig'ish punkti Kosonsoy tumani qishloqlarida bir nechta sigir saqlayotgan kichik uy xo'jaliklarining iqtisodiy farovonligini oshirishga o'z hissasini qo'shib kelmoqda. Har kuni sut yig'ish punkti yaqin atrofda joylashgan 200 ta uy xo'jaliklaridan belgilangan narxda

4000 litr sut xarid qilib, har kuni mahalliy aholiga jami 2000 AQSh dollari miqdorida pul to'lab kelmoqda. Keyin xarid qilingan sut turli sutni qayta ishlab chiqaruvchilariga, yoki mahalliy bozorlarda yana qishloq aholisining o'ziga, maktab, bolalar bog'chasi va shifoxonalarga sotiladi. Bunday sut yig'ish punktini tashkil qilish natijasida biznesning yangi modeli vujudga kelib, xuddi shu model bo'yicha Toshkent viloyatining Yangiyo'l tumanida yana bir sut yig'ish punktini yaratilish rejalashtirilgan.

“Sut yig'ish punkti aholidan sutni yig'ib olish jarayonini nihoyatda yengillashtirdi: hozirda biz qo'shni qishloqlardan har kuni o'rtacha 4,5 tonna sut sotib olamiz, bundan tashqari, o'zimizning fermada ham har kuni 3,5 tonna sut ishlab chiqiladi. Bu esa bizda kuniga 8 tonna sutni qayta ishlash quvvatiga ega bo'lgan sexni to'liq ishga solishimizga imkoniyat yaratayapti. Mazkur punktning yanada bir afzalligi — u yetkazib berayotgan sutning sifatini tekshirib, tahlil qilish imkonini beradi, — deb ta'kidladi ferma mulkdori Homidxon Moiddinxo'jayev. — Ammo eng muhimi, biz hozir aholining turmushini yaxshilashga o'z hissamizni qo'sha olishimizdir”.

Yuqoridagi uchta “inklyuziv korxonalar”ning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi BMTTD va uning milliy hamkorlariga bir narsani yaqqol namoyon qildi, u ham bo'lsa davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik qishloq aholisining barqaror rivojlanishga erishishning samarali vositasi bo'lib xizmat qilishi va bu vositadan keyinlikda butun O'zbekiston miqyosida foydalanish maqsadga muvofiqligidir.

BIZNING LOYIHALAR

2003

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Qoraqalpog'istonning qishloq aholisi uchun toza energiya
- Markaziy Osiyoda gijohvandlik vositalarining noqonuniy aylanishi bo'yicha milliy ma'lumot tarmoqi

IYUL

- Suv isitish uchun quyosh energiyasi panellarini mahalliy sharoitlarda ishlab chiqarish texnologiyalari transferti
- O'zbekiston Respublikasining qurolli kuchlarida OIV/OITS profilaktikasi dasturini ishlab chiqish

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- O'zbekistonda kichik va mikrokorxonalarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan aloqa va ma'lumot texnologiyalarning hayotga tadbiiq etilishiga yordam berish
- Inson huquqlarini ilgari surish va muhofaza qilish bo'yicha majmuaviy loyiha

DAVLAT BYUDJETINI TUZISHDAGI YANGICHA YONDASHUV

Moliya vazirligining Jizzah viloyati G'aznachiligi bo'lim boshlig'i Botir Pardayevdan natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish nima deb so'rasangiz, u sizga bu byudjetni rejalashtirish va bajarishda qo'llanadigan yangicha yondashuv, bu yondashuvda asosiy maqsad mablag'larni faqatgina sarflash emas, balki oldindan belgilangan natijalarga erishish ko'zda tutiladi, deb javob beradi.

Mazkur usulning afzalligi shundaki, byudjet mablag'larini rejalashtirish va taqsimlash xarajatlar turlari bo'yicha emas, balki dasturlar bo'yicha amalga oshiriladi, ularning har biri maqsad, vazifa hamda baholashga mos son va sifat ko'rsatkichlaridan iborat. O'zbekistonda natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish usuli davlat byudjeti mablag'larini faqatgina eng samarador davlat dasturlarini amalgam oshirishga sarflanishini ta'minlaydi.

Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish konsepsiyasini joriy etilishda Byudjet Kodeksida asossolingan. O'z o'rnida Byudjet Kodeksi davlat byudjetining vazifa va maqsadlari, uning shakllanish va bajarilishining tartib-taomillarini belgilovchi hamda byudjet munosabatlarini boshqaruvchi me'yoriy-huquqiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashni joriy etishdan tashqari, Byudjet Kodeksini amaliyotda qollash davomida turli aholi guruh va qatlamlarining ehtiyojlarini inobatga olish alohida o'rin egallagan.

2014 yilda tasdiqlangan Byudjet Kodeksining 2 yil davomida tajriba tariqasida qo'llanilishi milliy qonunchilik sohasida amalga oshirilgan tashabbuslar har bir fuqaroning hayoti, turmushiga bevosita ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligining yaqqol misoli bo'ladi, desak mublag'a bo'lmaydi.

BIZNING LOYIHALAR						
2004	YANVAR	FEVRAL	MART	APREL	MAY	IYUN
	<ul style="list-style-type: none"> Turmush darajasini yaxshilash 	<ul style="list-style-type: none"> Global atrof-muhit boshqaruvi tashkiloti uchun milliy salohiyatni oshirish borasidagi ehtiyojlarni baholash 	<ul style="list-style-type: none"> Chiqindilarini boshqarish strategiyasini ishlab chiqish 2000–2004/2005–2009 	<ul style="list-style-type: none"> Fuqarolik jamiyat guruhlari salohiyatini kuchaytirish Barqaror daromad manbaini shakllantirish Orol dengizining qurib qolgan tubi va Qizilqumda ekotizimlarning turg'unligiga erishish. O'zbekiston — tayyorlik ko'rish bosqichi 	<ul style="list-style-type: none"> Sport tadbirlari orqali nogironlarning huquq va imkoniyatlarini kengaytirish O'zbekistonda atrof-muhit holatini monitoring qilish uchun ekologik ko'rsatkichlar 	

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- Havoga uchayotga «issiqxona» gazlarini kamaytirish bo'yicha ko'rgazma loyihalari
- O'zbekistonda Kugitang tog'lari bioxilmaxilligini saqlab qolish

- Global jamg'arma — Fidutsiar tizimini qo'llab-quvvatlash

BUGUNGI ISH HAQI ERTANGI FAROVONLIK KAFOLATIDIR

Jamshid Sa'dullayev uchun yuqori sifatli poyabzal tayyorlash va ko'ncilikdagi mahoratini sayqallash barqaror daromadni ta'minlabgina qolmay, o'ziga bo'lgan ishonch va g'urur tuyg'usini uyg'otadi, turmush darajasini oshirish va jamiyatda munosib o'rin egallashini ta'minlaydi.

Jamshid Sa'dullayev Samarqanddagi imkoniyati cheklangan insonlar uchun mo'ljallangan kollej qoshida asos solingan "Top Men Shoes" ijtimoiy korxonasi o'nlab oddiy xodimlaridan biri sanaladi. Korxonasi asosiy qismini nogironlar tashkil etuvchi xodimlariga yangi ko'nikmalarni o'zlashtirish, doimiy daromad olish va kelajakka oid rejalar qurish uchun sharoit yaratib beradi.

"Top Men Shoes" korxonasi BMTTD ko'magida O'zbekistonda tashkil etilgan 10 ta shunday korxonalarining biri sanaladi va 22 nafar xodim hamda 30 nafar talaba-ish o'rganuvchini doimiy va vaqtincha ish bilan ta'minlaydi.

Korxonasi rahbari Ibrohim Jo'rayevning ta'kidlashicha, "Top Men Shoes"ni iqtisodiy barqaror korxonaga aylantirishga erishildi, uning asosiy maqsadlaridan biri — o'z xodimlari uchun yaxshi hayot sharoitlarini yaratib berishdan iboratdir. "Bizning ijtimoiy korxonamiz imkoniyati cheklangan insonlar ishlashni bilishi va jamiyatda faol rol o'ynay olishi mumkinligini ko'rsatdi", deydi Ibrohim Jo'rayev.

"Bir qator sobiq talabalar turli kollejlarda va bizning korxonamizda faoliyat yuritishmoqda, oldinlari bizning tashkilotimizda faoliyat yuritgan ayrim bitiruvchilar esa bugungi kunda mustaqil ravishda o'z bizneslarini boshlash arafasida turibdi".

Ushbu tashabbus doirasida olingan saboq va chiqarilgan xulosalar siyosiy darajada ijtimoiy moslashuvning milliy modelini ishlab chiqish sohasida tavsiyalarni tayyorlash hamda ushbu sohadagi mavjud qonunchilikni takomillashtirish yoki yangi qonunlarni ishlab chiqish taklifini kun tartibiga qo'yadi.

BIZNING LOYIHALAR

2005

YANVAR

- BMTning Mingyillik maqsadlariga erishishga qaratilgan chora-tadbirlarini va BMTTD ish rejasini amalga oshirish sohasidagi mamlakat salohiyatini kuchaytirish
- Qoraqalpog'istonda TDK loyihasi
- O'zbekistonda OIV/OITS bilan yasho'vchi shaxslar qaror qabul qilish jarayonida faol ishtirogini ta'minlash maqsadida ularning huquq va imkoniyatlarini kengaytirish. O'zbekistonda OIV/OITS bilan yasho'vchi shaxslar tarmog'ini tuzish

FEVRAL

- O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat va jamoat qurilishi akademiyasi qoshidagi Oliy biznes maktabining o'quv va tadqiqot salohiyatini oshirish orqali davlat sektoridagi boshqaruv malakasini oshirish
- Maslahat berish xizmatlari orqali BMTning Mingyillik maqsadlariga erishish

MART

- Qulay sharoitlarni yaratish (II): Bioxilmaxillik bo'yicha ish rejasi hamda vositachilik mexanizmi tuzilmalarini ishlab chiqishdagi ehtiyojlarni baholash va bu borada salohiyatni oshirish
- Soliq tizimini isloh qilish va Soliq kodeksining yangi matnini ishlab chiqish

APREL

- «Atrof-muhit va energiya» komponenti tadbirlarini amalga oshirishga yordam ko'rsatish
- Inson huquqlari sohasida davlat va fuqarolik jamiyati o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash
- Xotin-qizlar qo'mitasining salohiyatini oshirish

MAY

- Orol dengizining qurib qolgan tubi va Qizilqumda ekotizimlarning turg'unligiga erishish
- O'zbekistonning tashqi siyosatiga oid masalalarda Xalqaro iqtisodiyot va diplomatiya universitetining malakasini oshirish

IYUN

- O'zbekistonda tashqi savdo va sarmoyalar bo'yicha institutlarning salohiyatini kuchaytirish va mustahkamlash
- O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat va jamoat qurilishi akademiyasining o'quv va tadqiqot salohiyatini oshirish orqali davlat sektoridagi boshqaruv malakasini oshirish

IYUL

- Nuratou-Qizilqum biosfera rezervati hududida yasho'vchi aholining hayot faoliyatini rivojlantirish
- Orol dengizi hududida amalga oshirilayotgan xalqaro va milliy chora-tadbirlarni baholash
- OIV/OITSga qarshi kurashga qaratilgan milliy chora-tadbirlarni monitoring qilish va baholash tizimini yaratish

AVGUST

- Amudaryo deltasi va Qoraqalpog'istondagi to'qay o'rmonlarini saqlab qolish va qo'riqlanuvchi tabiiy hududlar tizimini mustahkamlash
- Islohotlar jarayonini qo'llab-quvvatlash
- O'zbekiston biznes-forumi

SENTABR

- Parlamentning huquqiy va institutsional imkoniyatlarini kuchaytirish
- OIV/OITS masalalari bo'yicha tibbiyot mutaxassislarini tayyorlash, bu kasallik bilan bog'liq tamg'a va kamsitishlarga barham bersh orqali OIV/OITS bilan yasho'vchi shaxslarning jamiyat hayotidagi faol ishtirokini qo'llab-quvvatlash

OKTABR

NOYABR

- O'zbekiston Hukumatiga rivojlanish maqsadida aloqa va ma'lumot texnologiyalarini hayotga tatbiq etishga yordam ko'rsatish
- Tashqi ishlar vazirligi yangi mingyillik masalalariga oqilona yondashish borasidagi salohiyatini kuchaytirish

DEKABR

- O'zbekistonda soliq ma'muriyatligini takomillashtirish
- OIV/OITSga qarshi kurash borasida amalga oshirilayotgan milliy chora-tadbirlarni qo'llab-quvvatlash sohasida BMTning OIV/OITS bo'yicha guruhining salohiyatini kuchaytirish
- Qoraqalpog'istonning qishloq aholisi uchun toza energiya (II)

QISHLOQNING BARQAROR RIVOJLANISHI

“Mana bu ajoyib sopol tuvakchalarga bir qarang, qo‘l ishi bu, juda noyob”, — deydi farg‘onalik kulol Ibrohim. Qoraqalpog‘istonda esa Suleyma gaz plita ustida bir qozon osh damlab qo‘ygan. Ushbu ikki fuqaro bir-biri bilan hech qachon ko‘rishmasligi mumkin, ammo ular birgalikda bugungi kundagi atrof-muhitni muhofaza qilishga hamda ertangi avlodlarning farovonligiga o‘z hissasini qo‘shib kelmoqda.

Biz Ibrohim va Suleyma kabi O‘zbekistonning oddiy fuqarolari, aniqrog‘i respublikaning 300 ta aholi punktida yashovchi 2 000 000 nafar kishi bilan birgalikda amalga oshirgan loyihamiz qishloq aholisi suv resurslari, tabiiy gaz va elektr quvvatidan foydalanish imkoniyatlarini yaratishga hamda maktab, bolalar bog‘chasi va qishloq tibbiyot punktlari kabi ijtimoiy infratuzilmaning asosiy bo‘g‘inlarini ta‘mirlashga qaratilgan edi.

Ilgari O‘zbekistonning turli hududlarida joylashgan qishloq va shaharlarida yashovchi fuqarolar tabiiy gazdan foydalanish imkoniyati bo‘lmagani tufayli o‘z uylarini isitish va ovqat pishirish uchun daraxtlarni chopib, ularni o‘tinga ishlatishga majbur bo‘lgan. Qishloq uylarining gaz ta‘minoti tizimiga ulanishi qishloq aholisi issiqxona qurish, yoki Ibrohimga o‘xshab sopol idishlarni ishlab chiqarishni yo‘lga qo‘yish va kichik tadbirkorlik faoliyatining boshqa turlari bilan shug‘ullanish orqali daromadlarini oshirishga hamda atrof-muhitni muhofaza qilishga o‘z hissasini qo‘shishga imkon yaratdi.

Dastur doirasida ijtimoiy-iqtisodiy xizmatlarning asosiy turlaridan foydalanish imkoniyatlari kengayganidan so‘ng benefitsiarlarning turmushi tubdan o‘zgarib ketdi. Loyihalar doirasida har bir aholi guruhining salohiyati alohida baholanib, ularning turmushini yaxshilash va shu bilan birga ular tabiiy resurslardan tejamkorlik bilan foydalanishini ta‘minlash yo‘llari sinchkovlik bilan belgilandi.

Qishloq aholisi tashabbuslarni rejalashtirish va amalga oshirish jarayonida eng asosiy rol o‘ynab, bu tashabbuslarni amalga oshirish bilan bog‘liq xarajatlarning bir qismini o‘z zimmasiga olishga rozi bo‘ldi, qolaversa, kim o‘zining mehnati, kim moliyaviy yordami, kim esa o‘z bilim va tajribasi bilan bu tashabbuslarning muvaffaqiyatli amalga oshishiga o‘z hissasini qo‘shdi. Bunday yondashuv qishloq aholisida amalga oshirilayotgan tashabbuslar uchun jonkuyarlik hissini yug‘otdi, har kim o‘z salohiyatini anglab, o‘z kuchiga ishonishiga yordam berdi.

Dastur Ibrohim va Suleymaga yordam berganidan beri bir yildan ortiq vaqt o‘tgan bo‘lsada, ularning ishlari hanuz a‘lo darajada. Dastur Ibrohimga gaz ta‘minoti tizimiga ulanishga yordam berganidan beri u o‘zining tadbirkorlik faoliyatini ancha kengaytirishga muvaffaq bo‘ldi. Suleymaning esa uy-ro‘zg‘or tutishi ancha osonlashib, oila a‘zolarini quvontirib yuribti. Dasturning ushbu yutuqlari ko‘p yillarga saqlanib qolishi aniq.

BIZNING LOYIHALAR

2006

YANVAR

- O‘zbekistonda inson huquqlari bo‘yicha milliy institutlarning salohiyatini rivojlantirish
- Institutsional zamin, indoralararo aloqa bazasini maqsadli ravishda mustahkamlash va kasbiy rivojlantirish orqali Rio Konvensiyasini hayotga tadbiiq etish uchun zarur bo‘lgan milliy salohiyatni kuchaytirish

FEVRAL

- O‘zbekiston aholisining farovonligini oshirish strategiyasini ishlab chiqishda yordamlash
- O‘zbekistonda biogaz texnologiyalarining rivojlanishini qo‘llab-quvvatlash
- Aholining adliya tizimidan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish maqsadida unga huquqiy yordam ko‘rsatish va huquqiy savdixonligini oshirish
- Qoraqalpog‘iston va Farg‘ona vodiysida TDK loyihasi

MART

- O‘zbekistonda yangilanuvchi quvvat manbalari sektorini rivojlantirishga ko‘maklashish
- Hududlarni majmuaviy ravishda rivojlantirish dasturi
- Iqtisodiyot vazirligining samaradorligini oshirish maqsadida uning qaror qabul qilish jarayonlarini takomillashtirish
- Farg‘ona viloyatida TDK loyihasi

APREL

- Tayyorgarlik bosqichidagi yordam: Ayol va erkaklar teng huquqliligi va rivojlanish
- BMTning Mingyillik maqsadlarini monitoring qilish va hisobdorlikni ta‘minlash maqsadida statistik salohiyatni oshirish
- O‘zbekistonda atrof-muhit holatini monitoring qilish uchun Geografik ma‘lumot tizimini qo‘llash yordamida ekologik indikatorlar bazasini yaxshilash

MAY

IYUN

IYUL

AVGUST

- O'zbekiston biznes-forumi
- Milliy rivojlanish maqsadlariga ajratilgan sarmoyalarni jalb etish jarayonini qo'llab-quvvatlash
- BMTDning O'zbekistondagi vakolatxonasi xodimlarining gender masalalari bilan bog'liq dastur va tashabbuslarni ishlab chiqish sohasidagi salohiyatini osh

SENTABR

OKTABR

- Milliy strategik aloqa rejasi doirasida mahalliy davlat boshqaruvi va fuqarolik jamiyati o'rtasida OIV/OITSga qarshi umumiy kurashdga qaratilgan hamkorlikni OIV bilan yasho'vchi shaxslarni jalb qilgan ravishda mustahkamlash

NOYABR

DEKABR

- O'zbekiston bojxona ma'muriyatchiligini takomillashtirish

BEMORLAR HAM MAMNUN, ATROF-MUHIT HAM TOZAROQ

O'zbekistonning qishloq vrachlik punktlarida ko'rsatilayotgan xizmatlarning sifati muntazam energiya ta'minotiga bevosita bog'liqligini anglab, BMTTD to'rtta klinikaning energiya ta'minoti tizimini yaxshilash orqali ularga elektr quvvati va gaz ta'minoti tanqisligi bilan bog'liq muammolarni yechishga yordam berdi. Qoraqalpog'iston Respublikasidagi bitta va Toshkent viloyatidagi uchta qishloq vrachlik punktlarida ular hattoki energiya tanqisligi sharoitida ham to'xtovsiz ishlashini ta'minlashga qaratilgan keng ko'lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi. Bunda asosiy a'tibor yangilanuvchi va avtonom quvvat manbalarini qo'llashga qaratildi.

Ushbu chora-tadbirlarning misoli tariqasida qishloq vrachlik punktlarida quyosh energiyasi panellari hamda yordamchi quvvat ta'minoti tizimlarining o'rnatilishini keltirish mumkin. Bunday yechimlar hattoki uzoq vaqtgacha cho'zilib ketadigan elektr quvvatining o'chib qolishi hollarida ham asosiy va yordamchi tibbiy uskunalar to'xtovsiz ravishda ishlab turishi, tibbiy tahlillar tinimsiz amalga oshirilishi, maxsus uskunalar sterilizatsiya qilinishi, dori-darmon va katsinalar kerakli haroratda saqlanishini ta'minlashga yordam beradi. BMTTD yechishga harakat qilayotgan yana bir muammo barqaror bo'lmagan gaz ta'minotidir, ayniqsa qish oylarida. Quyosh energiyasida ishlovchi suv isitish tizimlarini o'rnatish orqali klinikalarning markazlashgan gaz ta'minoti tizimiga qaramligini kamaytirilib, tabiiy gazdan foydalanish amaliyoti yondirgich uskunalarini mukammallashtirish orqali yaxshilandi. Bunday yechim gaz ta'minotining sifatini yaxshilabgina qolmay,

klinikalarning an'anaviy yoqilg'ilarga qaramligini kamaytirish evaziga ularning mablag'ini iqtisod qilishga ham yordam beradi.

BMTTDning O'zbekistondagi faoliyati doirasida yechilgan yana bir masala binolar ichidagi doimiy haroratni saqlab turish masalasidir, ayniqsa energiya ta'minotidagi mavsumiy o'zgarishlardan aziyat chekayotgan qishloq joylarida. Boshqa qishloq vrachlik punktlari kabi Toshkent viloyatida joylashgan "Boymuxamedov" klinikasi binosini takomillashtirish jarayonida klinika eshiklari, oynalari va shiftlarining issiqlik izolyatsiyasi yaxshilanib, asosiy kirish qismi rekonstruksiya qilindi. Ko'pchilikka ma'lumki, O'zbekistondagi ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan inshootlar, shu jumladan qishloq vrachlik punktlari ham ichki haroratni saqlab turish uchun zarur bo'lgan energiya hajmidan 20 dan to 40 foizgacha ko'proq energiya iste'mol qiladi. "Boymuxamedov" klinikasining issiqlik izolyatsiyasini yaxshilashga qaratilgan chora-tadbirlar bunday nomutanosiblikni qisqartirishga yordam beradi.

BMTTD o'zining mazkur yo'nalishidagi faoliyati doirasida energiyadan oqilona foydalanish orqali klinikalarda ko'rsatilayotgan tibbiy xizmatlarning sifati oshirish, butun mamlakat miqyosida "issiqxona gazlari" hajmini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlar orqali klinikalarning uglerod izini qisqartirish hamda elektr va issiqlik quvvatidan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlarni kamaytirish yo'llarini yaqqol namoyish qilib kelmoqda.

BIZNING LOYIHALAR

2007	YANVAR	FEVRAL	MART	APREL	MAY	IYUN
	<ul style="list-style-type: none"> Dasturlarning samaradorligini oshirish O'zbekistonning qishloq klinikalarida elektr quvvati va issiqlik ta'minotini yaxshilash BMTTDning 2007-yilda Qoraqalpog'istonda turmush darajasini yaxshilash bo'yicha muvaqqat strategiyasi 	<ul style="list-style-type: none"> Qoraqalpog'iston va Qizilqumdagi tanazulga uchragan yerlarda ekotimiz turg'unligiga erishish O'zbekistonda davlat moliya tizimini isloh qilish O'zbekistonda chorvachilikning barqaror rivojlanishini qo'llab-quvvatlash 	<ul style="list-style-type: none"> Migrant ishchi ayollarning huquqlarini himoya qilish O'zbekistonda ayollar huquq va imkoniyatlarini kengaytish sohasida huquqiy va institutsional salohiyatni oshirish O'IV bilan yasho'vchi shaxslar tarmoq'ini qo'llab-quvvatlash va ular qaror qabul qilish jarayonining barcha Bosqichlarida qatnashishini ta'minlash 	<ul style="list-style-type: none"> O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlarni ko'zlab milliy huquqiy ma'lumot tizimini takomillashtirish O'zbekistonda toza rivojlanish mexanizmi loyihalarini amalga oshirish salohiyatini kuchaytirish 	<ul style="list-style-type: none"> Tayyorgarlik bosqichidagi yordam: O'zbekiston uchun suv resurslaridan majmuaviy ravishda foydalanish rejasini 	<ul style="list-style-type: none"> Aloqa va ma'lumot texnologiyalaridan uzoq qishloq joylarida yasho'vchi kam ta'minlangan aholini tibbiy diagnostika qilishda foydalanish Hududlarni majmuaviy ravishda rivojlantirish dasturi

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- Andijon va Namangan viloyatlarida TDK loyihasi
- BMTning OITSga qarshi kurash bo'yicha qo'shma guruhini mustahkamlash va O'zbekistonda tegishli xizmatlarga keng yo'l ochish jarayonini qo'llab-quvvatlash

SAHRODAGI BOG'LAR

Navro'zxon Alanova uchun uning bog'i deyarli bir mo'jiza. Hozir oila uchun meva-sabzavotlar yetishtirilayotgan unumdor yer o'rnida bir paytlar qum uchib yurar, quruq, tashlandiq joylar edi.

Navro'zxon yashayotgan Qozoqdaryo Orol dengizi qurishidan aziyat chekkan sobiq baliqchilar posyolkalaridan biri. Dengizda suv sathining pasayib ketishi natijasida chang holatida uchib yuruvchi qumdan iborat bo'lgan minglab gektar maydon hosil bo'lib, bunday vaziyat bu kabi qishloqlarda yashayotgan aholi salomatligi va turmush tarziga salbiy ta'sir ko'rsatib kelmoqda. Loyiha mahalliy boshqaruv organlari bilan hamkorlikda hududda ekotizimning turg'unlashuviga erishishga, harakatlanadigan qum yo'nalishini aniqlashga, biologik xilma-xillikni saqlab qolishga va barqaror asosda mahalliy aholini ijtimoiy-iqtisodiy ta'minlashga harakat qilmoqda.

Loyiha ekspertlarining aholi orasida bog'dorchilik sohasidagi malakalarini oshirishga qaratilgan harakatlari o'zining dastlabki samaralarini bera boshladi. Bundan bir necha yillar oldin bor-yo'g'i 400 xonadonning 7 tasigina ekiladigan tomorqaga ega bo'lgan bo'lsa, hozir ular 80 tadan oshdi. Loyiha ekspertlari ko'magi va maslahatlari bilan aholi hozirgi kunda olma, shaftoli, o'rik, pomidor, lavlagi va boshqa ko'pgina meva, sabzavotlar yetishtirishni o'zlashtirdilar.

Qishloq xo'jaligida an'anaviy usulning qo'llanishi va ekinlarni sug'oradigan suvning yetishmasligi sababli aholi bog'dorchilik bilan shug'ullanmasdi. Loyiha qishloq aholisi uchun eng zarur ko'nikmalarni o'zlashtirishga imkon beradigan amaliy treninglarni tashkil qilish bilan bu muammolarning yechilishiga ko'maklashdi. Loyiha ko'magida qo'lga kiritilgan suv nasoslari sug'orishni yengillashtirdi. Nasoslar hozirda mo'l hosil berayotgan tomorqa yerlariga suv tortib beradi. Bog'dorchilikni yo'lga qo'yish bugun yaxshigina daromad keltira boshladi. Tomorqada yetishtirish aholiga oziq-ovqat mahsulotlari ta'minoti, ular ratsionining boyishi, qo'shimcha daromad manbai, eng muhimi, mikroiklimning yaxshilanishiga olib kelmoqda. Natijada, aholi iqtisodiy turmush darajasining ortishi, inson salomatligi yaxshilandi.

Navro'zxonning onasi qizining mehnatlari o'z mevasini bera boshlaganini zavqlanib aytadi. "Endi bog'imiz daraxtlar bilan to'lgan va yaqinda hosil ola boshlaymiz, – deydi u. – Men qizimning bog'dorchilikni o'rganayotganidan xursandman. Bizning farzandlarimiz, nabiralarimiz bu yerlarni avlodlarga meros qilib qoldiradi va posyolkamizda atrof-muhitni yaxshilash, tajribalarni nasllarga o'tkazish eng katta vazifamizdir".

BIZNING LOYIHALAR

2008

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- O'zbekistonda GEFning Kichik grantlari dasturining yaratilishi hamda muvaffaqiyatli amalga oshirilishini qo'llab-quvvatlash
- Rivojlanish dasturi loyihasini amalga oshirish uchun qulay sharoit yaratish
- O'zbekistonning qishloq klinikalarida energiya jihatda samarador bo'lgan va yangilanuvchi quvvat manbalarini hayotga tadbiiq qilish bo'yicha loyihalarni tajriba tariqasida amalga oshirish
- Migrant ishchi ayollarning huquqlarini himoya qilish (II)
- Orol dengizi muammolari, ularning genofond, o'simlik va hayvonot dunyosiga ko'rsatayotgan ta'sirini kamaytirishga qaratilgan xalqaro hamkorlik
- O'zbekistonda arbitraj sudlari va bahslarni yechis bo'yicha boshqa muqobil yo'llarini rivojlantirishga yordamlashish

- Tayyorgarlik bosqichidagi yordam: Milliy melioratsiya jamg'armasining salohiyatini oshirish
- Inson rivojlanishi konsepsiyasi sohasida o'quv muassasalarini yaratish va ularning salohiyatini oshirish

- Qo'riqxonalariga alohida e'tibor qaratgan holda milliy to'riqlanuvchi hududlar tizimining barqarorligini ta'minlash

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- Toshkentda zilzila xavfni boshqarish sohasida milliy salohiyatni kuchaytirish
- Nogiron shaxslarga ijtimoiy xizmatlardan foydalanish, ijtimoiy faoliyat yuritish va ish topish imkonlarini keng yaratib berish

- Baholash usullari va amaliyotini ishlab chiqishda qo'llab-quvvatlash

- Farg'ona vodiysida turmush darajasini yaxshilash dasturi

TO'QAY O'RMONLARINI SAQLAB QOLISH

O'zbekistonning Amudaryo havzasida joylashgan to'qay o'rmonlari mamlakatning noyob va shu bilan birga tez sur'atlarda nobud bo'lib ketayotgan qimmatli biosferalaridan biridir. Sobiq Sovet Ittifoqi davrida yer resurslarining qo'pol ravishda, haddan tashqari ishlatilishi, suv resurslarining kamayib ketishi va o'rmon yong'inlari oqibatida bu to'qay o'rmonlarining atigi 10 foizi saqlanib qoldi.

Biz saqlanib qolgan qismini muhofaza qilish va mahalliy aholi o'rmon resurslaridan tejamkorona foydalanishini ta'minlashda yordam berishga erishdik. Shu maqsadda BMTTD to'qay o'rmonlarini saqlab qolish va ularni O'zbekistonning qo'riqlanuvchi tabiiy hududlari tizimiga kiritishga qaratilgan bir qator chora-tadbirlarni izchil amalga oshirishga muvaffaq bo'ldi. Bundan tashqari, BMTTD tomonidan qo'riqlanuvchi tabiiy hududlarni har xil zonalarga bo'lib boshqarish usulini namoyish etish, to'qay o'rmonlarining ahamiyati to'g'risida jamoatchilikning bilim va tushunchalarini yaxshilash va ekotizimni saqlab qolishga qaratilgan tashabbuslarda mahalliy aholining faol ishtirokini ta'minlash borasida ham keng ko'lami tadbirlar amalga oshirildi. Mazkur tadbirlar natijasida 2011-yilda biosfera rezervati vujudga keldi.

To'qay o'rmoni resurslarini muhofaza qilish bilan bir vaqtda mahalliy aholining barqaror iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash maqsadida bir qator kichik iqtisodiy rivojlanish tashabbuslari muvaffaqiyatli amalga oshirildi. Mahalliy aholi tomonidan o'rmon daraxtlarining chopilishiga barham

berish maqsadida loyiha doirasida aholini muqobil yoqilg'i manbai bilan ta'minlash vazifasi qoyildi. Ushbu vazifani yechish uchun loyiha 6 ta gaz taqsimlash uzelinu o'rnatib, undan 86 ta uy xo'jaligi, shu jumladan, ilgari gaz ta'minoti tizimiga umuman ulanmagan 26 ta uy xo'jaligiga tabiiy gaz yetkazishni ta'minladi. Uy xo'jaliklari gaz bilan ta'minlangani tufayli har isitish mavsumida 16 gektar o'rmonni saqlab qolishga erishilmoqda. Bunday isitish mavsumi esa hududda kuz faslining oxiridan to bahorning boshlarigacha davom etadi.

Shuningdek, loyiha tanazzulga uchragan yerlarni qayta tiklashga qaratilgan tadbirlar hisobiga fermerlarga ham muqobil daromad manbaini shakllantirishda yaqindan yordam berdi. 4 ta tumandan 21 nafar dehqon xo'jaligi egalari o'rmonlarni qayta tiklash va qo'shimcha daromad olish maqsadida 91 gektar tanazzulga uchragan yer maydonlarini ijaraga oldi. Ijaraga olingan yerda ijarachilar daraxt ekib, ularning orasiga esa o'z xo'jaligining iste'moli uchun turli sabzavotlar ekdi.

Qishloq xo'jaligini yuritishda tejamkor va samarali usullarning amalga tatbiq etilishini qo'llab-quvvatlab, BMTTD 80 gektar o'rmon maydonini qayta tiklashga muvaffaq bo'ldi. Bundan tashqari, loyiha mahalliy aholi yashovchi uylarning termoizolyatsiyasini yaxshilashda yordam berib, yoqilg'i xarajatining qisqartirilishiga o'z hissasini qo'shdi. Shuningdek, loyiha mollarni o'tlatish usullarini takomillashtirish va qishloq xo'jaligi unumdorligini oshirish borasida ham bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirdi.

BIZNING LOYIHALAR

2009

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Texnologiyalar transferti sohasida milliy salohiyatni kuchaytirish
- Qoraqalpog'istonda ko'ngillilik harakati doirasida kamta'minlanganlik va silga qarshi kurashish borasidagi qishloq aholisining salohiyatini oshirish
- OIV profilaktikasi va davolanish xizmatlariga keng yo'l ochishda fuqarolik jamiyati, jumladan OIV-bilan yasho'vchi shaxslarning ishtiroki va hamkorligini rag'batlantirish

- Milliy va mahalliy miqyoslarda iqtisodiy prognozlash va rejalashtirish salohiyatini oshirish
- Institutional bazani mustahkamlash va kasbiy rivojlantirish orqali Rio Konventsiyasini hayotga tatbiq etish uchun zarur bo'lgan milliy salohiyatni kuchaytirish

- O'zbekistonning neft va gaz sektoriga bixoxilmaxillikni saqlash tamoyillarini kiritish
- O'zbekistonda donor yordamini muvoffiq-lashtirish bo'yicha institutlarning salohiyatini oshirish va mustahkamlash

IYUL

- Mikromoliyashtirish sektorini rivojlantirishda qo'llab-quvvatlash
- O'zbekistonda inson huquqlari bo'yicha milliy institutlarning salohiyatini oshirish

AVGUST

- Parlament bilan birgalikda mamlakatning institutsional va qonunchilik salohiyatini oshirish sohasidagi loyihalarni ishlab chiqishga yordam berish

SENTABR

- Sug'oriladigan yerlarning holatini yaxshilash jam'armasining salohiyatini oshirishga yordam ko'rsatish
- O'zbekistonda ayol va erkaklar uchun teng bandlik imkoniyatlarini ta'minlash uchun mamlakatning qonunchilik va institutsional bazasini takomillashtirish
- O'zbekistonning ijtimoiy inshootlarida energiya samaradorligini oshirish

OKTABR

NOYABR

DEKABR

QISHLOQ MUAMMOSINING QISHLOQDAGI YECHIMI

O'zbekistonning g'arbiy qurg'oqchil qismida joylashgan Kanal-yoqa qishlog'ida Tozagul Qosimova ismli bir ayol yashaydi. U o'z qishlog'ida hurmat qozongan o'qituvchi, jonkuyar, yetakchi ayoldir. Shuningdek, u turmush o'rtoq, ona va uy bekasi hamdir. Barcha qo'shnilari kabi Tozagul o'zining har kunlik vazifasi — u ham bo'lsa oilasi uchun toza ichimlik suv manbaini topish bilan mashg'ul. Shu bilan birga, u o'z qishlog'ida ichimlik suvi tanqisligi muammosini yechishga bel bog'lab qishloq aholisini ham shu ishga jalb etdi.

Biz qishloqda suv ta'minoti tizimini o'rnatib, Kanal-yoqa qishlog'ining ichimlik suvi iste'molchilari tashkilotiga asos solinishiga yordam berdik. Mazkur tashabbusning Kanal-yoqa va boshqa qishloqlarga tekkan foydasi beqiyosdir. "Qishloq ichimlik suvi iste'molchilari tashkiloti o'z qishlog'imizning ichimlik suvi muammosini o'zimiz, o'z kuchimiz bilan yechishga imkon berdi", - dedi Tozagul. Tozagulning o'zi ham mazkur tashkilotning eng asosiy a'zolaridan biri hisoblanadi.

Kanal-yoqa aholisi loyiha tomonidan ajratilgan moliyaviy va texnik ko'makdan to'liq va oqilona foydalanib, loyiha tadbirlarini amalgam oshirishda o'z mehnati, bilim va tajribasini ayamadi, quduq qazish, yangi nasos tizimi va quvurlarni o'rnatish hamda ko'chalarda kranlar tizimini qurishda katta ixlos va jonkuyarlik bilan qatnashdi. Shuningdek, Tozagul kabi qishloqning yetakchi vakillari qo'shni qishloqlarga borib, u yerdagi aholi bilan suv ta'minoti va sanitariya sharoitlarini

yaxshilash usullarini baham ko'rdi, tozalanmagan suv ichish tufayli tarqalayotgan kasalliklarni suv ta'minoti va sanitariyani yaxshilash orqali 25-30 foizga qisqartirish mumkinligini tushuntirdi.

Hozirgi kunda qishloq ichimlik suvi iste'molchilari tashkiloti orqali 160 ta uy xo'jaligi sog'lom va obod qishloq haqidagi orzusini ro'yobga chiqarishga o'z hissasini qo'shib kelmoqda. Qishloqning yangi suv ta'minoti tizimi 150 metr chuqurlikdagi quduq va unga ulangan bakterisid moslamadan iborat bo'lib, u qishloqning 840 nafar aholisini kuniga 50 litr suv bilan ta'minlash quvvatiga ega. Suv ta'minotini takomillashtirishga qaratilgan tadbirlardan tashqari, mahalliy o'qituvchilar sanitariya va gigiyena bo'yicha maxsus o'quv mashg'ulotlarida qatnashib, olgan bilim va ko'nikmalarini o'quvchilariga yetkazadi.

Shuningdek, loyiha doirasida suv ta'minotiga oid butun bir milliy qonunchilik ham ishlab chiqilmoqda, jumladan, bu tadbir Suv kodeksi loyihasini ishlab chiqishdan iborat. Mazkur kodeks yangi me'yorlar, jumladan, mahalliy tashabbuslarda jamoatchilikning ishtiroki hamda qishloq joylarida suv ta'minotini takomillashtirish borasida qaror qabul qilish jarayonida ayollarning yetakchi rol o'ynashini taqozo qiluvchi me'yor va qoidalarni o'z ichiga oladi. Xususan, yangi kodeksda uy xo'jaliklarini xavfsiz ichimlik suvi bilan ta'minlashda ayollarning muhim o'rni e'tirof etilib, qishloq ichimlik suvi iste'molchilari tashkiloti faoliyatida ayollar yetakchilik vasifalarni bajarishi belgilangan.

BIZNING LOYIHALAR

2010

YANVAR

- Zarafshon daryosi havzasi uchun suv resurslarini majmuaviy ravishda boshqarish va suvni tejash rejasi
- Markaziy Osiyoda OITSga qarshi kurashdagi soliyatni oshirish loyihasi
- Yer resurslarini boshqarish kengashi

FEVRAL

- Innovatsiya siyosati va texnologiyalarning transferti sohasida qo'llab-quvvatlash

MART

- Mahalliy boshqaruv tizimini qo'llab-quvvatlash: fuqaroviy ishtirok va hamkorlik

APREL

MAY

- BMTDning O'zbekistondagi dasturini amalga oshirish bo'yicha Ish rejasiga yordamlashish
- O'zbekistonda tashqi savdo va investitsiyalarni ilgari surishda yordam berish

IYUN

- O'zbekistonda byudjet tizimini isloh qilish

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- O'zbekistonda tabiiy ofatlar xavfni boshqarish borasidagi salohiyatni oshirish

- Parlament rivojlanishini qo'llab-quvvatlash

- O'zbekistonning neft va gaz sektoriga bixilmaxillikni saqlash tamoyillarini kiritish

SIFATLI INSHOOTLAR — TOZA ATROF-MUHIT

Biz ijtimoiy inshootlarda energiya iste'molini va shu jarayon bilan bog'liq bo'lgan chiqindi gazlar chiqarilishini qisqartirish maqsadida bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirib kelmoqdamiz.

Mazkur tashabbusning naqadar muhimligini O'zbekistondagi umumiy energiya iste'molining qariyb yarmi aynan ijtimoiy inshootlarga to'g'ri kelayotgani ham ko'rsatib turibdi. Aksariyat hollarda bu qurilish me'yor va qoidalari energiya samaradorligining umum qabul qilingan xalqaro talablariga muvofiq kelmasligi bilan bog'liq. Respublikada yangi qurilayotgan va rekonstruksiya qilinayotgan binolarda energiya samaradorligini ta'minlash zarurligi e'tirof etildi.

Loyiha doirasida alohida e'tibor qaratilayotgan inshootlarga sog'liqni saqlash va ta'lim sohasidagi binolar, ya'ni maktablar va qishloq vrachlik punktlari kiradi. Shunday inshootlar misolida integratsiyalashgan konstruksiyalarning afzalliklarini namoyish qilish, shuningdek, mahalliy mutaxassislarni energiya samaradorligini ta'minlovchi inshootlarni qurish va ulardan foydalanish qoidalariga o'qitish mumkin. Shu bilan birga loyiha tegishli institutlarga davlat qurilish me'yor va qoidalarini takomillashtirishga ham ko'mak ko'rsatadi.

Loyiha doirasida bir qator muhim natijalarga erishildi, jumladan, davlat va ma'muriy idoralar hamda sog'liqni saqlash muassasalarining binolariga taalluqli bo'lgan 9 ta qurilish me'yor va qoidalari qayta ko'rib chiqildi.

Boshqa qayta ko'rib chiqilgan qurilish qoida va me'yorlari issiqlik izolyatsiyasi, ventilyatsiya, tom qurish, binolarning loyihalariga oid hujjatlarni muvofiqlashtirish va tasdiqlash masalalariga oid. Bundan tashqari, energiya samaradorligi sohasidagi 53 ta yangi atama joriy etilib, oltita tajriba inshootida energiya iste'moli monitoringi tartibi hamda binolarni majmuaviy ravishda loyihalashtirish bo'yicha maxsus qo'llanma ishlab chiqildi.

Energiya jihatdan samarador bo'lgan binolarning afzalligi atrof-muhitga zararli ta'sirning kamligigina emas, balki xususiy uy va xonadonda istiqomat qiluvchi fuqarolarning har kunlik yashash sharoitlarining yaxshilanishidir. Shunday qilib, qurilish sohasidagi eng ilg'or texnologiyalarni O'zbekistonda amalga tatbiq qilish maqsadida tegishli me'yoriy-huquqiy hujjatlarni takomillashtirib, BMTTD kelajak avlodlar uchun yanada sifatliroq binolar qurilishi va atrof-muhitni yanada tozaroq saqlashga o'z hissasini qo'shib kelmoqda.

BIZNING LOYIHALAR

2011

YANVAR

- O'zbekiston biznes-forumi (II)
- O'zbekistonni past-uglerodli iqtisodiyot rivojlanishi yo'lga o'tishda qo'llab-quvvatlash
- O'zbekistonda iqlim xavflarini boshqarish

FEVRAL

- Global jamg'armaning 3-bosqich grant loyihasini amalga oshirish

MART

APREL

- Farg'ona vodiysida radiaktiv chiqindilarni boshqarish sohasidagi salohiyatni oshirish va erta ogohlantirish tizimi
- Bandlikni ta'minlashda ijtimoiy hamkorlik
- Global jamg'arma: Aholining eng ijtimoiy ojiz qatlamlariga e'tibor bergan holda OIV-infektsiyasiga qarshi kurash ko'lamini kengaytirish

MAY

IYUN

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

BILIM O'VNING OLDINI OLISHDAGI MUHIM OMILDIR

Zebiniso Muhsinova hali o'smir bo'lishiga qaramay, allaqachon ko'p yillik tajribaga ega mutaxassis va trenerlarga xos dadillik bilan maktab o'quvchilari uchun OIV masalalaridan xabardorlikni oshirish bo'yicha mini-sessiyalar o'tkazmoqda. "Yoshlar loyihada shunday faol ishtirok etayotgani va OIV-infektsiyasi, tanosil kasalliklari, giyohvandlik va ulardan o'zini saqlash haqida ko'proq bilishga qiziqayotgani ajoyib", deydi Zebiniso.

Mamlakatdagi yuzlab yosh faollar, trenerlar va ko'ngillilar loyihada ishtirok etib va yoshlarga epidemiya bilan kurashishda yordam beradigan zarur bilimlarni yetkazib, OIV tarqalishiga qarshi o'z qat'iyatlarini namoyish etmoqdalar. "Tajriba shuni ko'rsatadiki, talabalarimiz, odatda, bu masalalar yuzasidan umumiy, yuzaki tasavvurga ega, — deydi Zebiniso, — biroq uning inson organizmiga yetkazadigan oqibatlari va ulardan qanday himoyalaniish mumkinligi haqida chuqurroq tushuncha yetishmaydi. Men bu bo'shliqlarni to'ldirishga harakat qilaman va o'quvchilarning mashg'ulotlarimga bo'lgan qiziqishini ko'rib suyunaman".

Bugungi kunda biz 70000 nafardan oshiq yoshlarga OIV profilaktikasi xizmatlari ko'rsatilishini ta'minladik, bu O'zbekistonda yashayotgan 15 dan 24 yoshgacha bo'lgan 15 millionli aholining faqatgina kichik bir qismini tashkil etadi. Yosh trenerlar uchun maktab va kollejlardagi treninglar, mini-sessiyalar, axborot-ma'naviy materiallarni tarqatish

va faol ishtirok etish hamda ko'ngillilarning o'z ishiga sodiqligi O'zbekiston yoshlari orasida profilaktik tadbirlarning muvaffaqiyatini ta'minlaydi.

Zebinisoning 20 yoshli o'rtog'i — trener Rasul Karimovni o'z o'quvchilarining ijtimoiy masalalardan xabardorlik darajasi va ularning boshqa o'quvchilardan olgan axborot va bilim almashishga istagi darajasi ta'sirlantirdi. "Biz bilan birga ishlaydigan bolalar nafaqat o'qishadi, balki o'z bilimlarini do'stlari va tengdoshlari bilan o'rtoqlashishadi. Treninglardan so'ng ko'pincha menga ishtirokchilar o'zlari olgan bilimlarni boshqa o'quvchilar bilan o'rtoqlashish istagi bilan murojaat qilishadi", — deydi Rasul.

"Ular biz o'rgatayotgan barcha bilim va ko'nikmalarni to'liq egallashga intilishadi, keyin esa ularni o'z do'stlari, tengdoshlari va oila a'zolari bilan o'rtoqlashishadi".

Butun aholining 50 foizini tashkil etadigan O'zbekiston yoshlari orasida OIV profilaktikasi tadbirlari mamlakatning barcha hududlarida davom etmoqda. Ko'pgina yoshlar Zebiniso va Rasulning ishtiyogiga sherik bo'lmoqdalar va olgan bilimlarini o'z tengdoshlari davrasida yanada kengroq yoyishmoqda, bu bilan ularning O'zbekistonda OIV haqida xabardorlik darajasini oshirishadi.

BIZNING LOYIHALAR

2012

YANVAR

- Aholing eng ijtimoiy o'z qatlamlariga e'tibor bergan holda OIV-infektsiyasiga qarshi kurash ko'lamini kengaytirish va OIV profilaktikasi, davolanish va parvarishlanish bo'yicha xizmatlarga keng yo'l ochish

FEVRAL

MART

- Orol dengizi inqirozi natijasida aziyat chekkan aholining hayot faoliyatini ta'minlash

APREL

- O'zbekistonning tog'li yarim-cho'l va cho'l qurg'oq yerlariga ishlov berishdagi raqobat natijasida tabiat resurslarining haddan tashqari ko'p ishlatilishini kamaytirish

MAY

- O'zbekistonda GEFning Kichik grantlar dasturi doirasida qishloq aholisi va boshqaruv organlari bilan hamkorlik o'rnatishga yordamlashish

IYUN

- Fuqarolik sudlarini isloh qilish: samarador sud ma'muriyatchiligi
- O'zbekistonda ijtimoiy innovatsiyalar va ko'ngillilik

IYUL

- Yaratilgan Quyi-Abudaryo Davlat Biosfera rezervatining samaradorligi va barqaror faoliyatini ta'minlash

AVGUST

SENTABR

- O'zbekistonda 2011–2020-yillarda BMT-ning bioxilmaxillik konvensiyasini amalga oshirish strategiyasini qo'llab-quvvatlash rejasi

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- OITS, sil va bezgakning tarqalishi bilan bog'liq muammolarni yechish sohasida milliy soliyatni mustahkamlash

TANAZZULGA UCHRAGAN YERLARNING SIFATINI OSHIRISH

Qoraqalpog'iston Respublikasi hududidagi kabi tanazzulga uchragan yerlarni o'z-o'zini ta'minlovchi, ekologik va qishloq xo'jaligining yuqori hosildorligini ta'minlovchi hududlarga aylantirish uchun resurslarni tejoychi sug'orish usullarini joriy etish talab etiladi. Yerlarni lazer niveliri yordamida tekislash kabi sinalgan texnologiyani joriy qilish suv resurslaridan yanada samarali foydalanish, yuqori hosildorlikka erishish va bunda yerning mahsuldorligini saqlab qolishga erishish imkonini beradi.

Bu muammo ayniqsa Qoraqalpog'iston Respublikasi uchun dolzarb, negaki bu yerda Orol dengizi hududidagi ekologik inqiroz va yerning kuchli tuzlanganlik darajasi keyingi yillarda qishloq xo'jalik ekinlarini sug'orish uchun suv resurslarining tanqisligi jiddiy sezilmoqda. Iqlimiy omillardan tashqari suv resurslari yetishmasligining sababi sug'orish uchun ishlatiladigan suvning qishloq xo'jaligi ekinlarini eski texnologiyalar va sug'orish metodlaridan foydalanib yetishtirayotgan fermer va dehqonlar tomonidan samarasiz foydalanilishi

hamdir. Bunday holat bu yerda suvni tejaydigan, hamyonbop texnologiyalarni tatbiq etishni taqozo qiladi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining Qonliko'l, Shumanay va Mo'ynoq tumanlaridagi 78 nafar fermerga lazer niveliri yordamida yerni tekislash uskunalarini qo'llashga o'rgatish uchun trening tashkil etildi, bu usul sug'orilish uchun ishlatiladigan suvlarni teng taqsimlash, teng namlantirish va bu bilan ekilgan ekinlarning teng o'sishini ta'minlashga imkon beradi. Treningda ishtirok etgan fermerlar yerlarni tayyorlash tartibi, dala relyefini o'rganish texnikasi bilan tanishishib, olingan bilimlarini amaliyotda qo'llashni o'rgandi.

Sug'orishning samarali usullarini qo'llash O'zbekistonda iqtisodiyotning o'sishini va aholi farovonligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi, negaki qishloq xo'jaligi mahsulotlarining 90 foizdan ziyodi sug'oriladigan yerlarda yetishtiriladi.

BIZNING LOYIHALAR

2013

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

- Iqtisodiy diplomatiya siyosatini takomillashtirish va samarali amalga oshirish sohasida milliy salohiyatni oshirish
- Modernizatsiya, reformalarni tezlatish va yangilanishga yordam berish

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

- O'tish davridagi mamlakatlarda gidro-lorftorug'lerodni tasarrufdan chiqarish loyihasining birlamchi bosqichi

AYOLLAR BANDLIGINI TA'MINLASH

Bonuning ish faoliyati O'zbekistonda ayollar uchun noan'anaviy hisoblangan kasblarda ayollar o'z salohiyatini namoyon etishi borasidagi sa'y-harakatning dalilidir. Toshkent bo'ylab ertalabdan to kechgacha tramvay haydab, Bonu o'zining ikki nafar farzandini tarbiyalash uchun yetarlicha mablag' topadi hamda o'z hamshaharlariga xizmat qilish imkoniyatiga egaligidan faxrlanadi.

“Oramizda shaxsiy hayot va kasbimizni tanlash imkoniyatini cheklab, qilayotgan ishimizga ta'sir ko'rsatayotgan, qolip bo'lib qolgan turg'un qarashlar hali ham mavjud, - deydi Bonu Otajonova, - aynan shuning uchun ham odamlarning fikrlashi, munosabatini o'zgartirish har doim muhim bo'lgan. Faqat shu yo'l orqali biz har bir qiz yoki o'g'il bola, ayol va erkak o'zining salohiyatini to'liq namoyon etib, o'z orzulariga erishishiga yordam bera olamiz”.

Bonu tanlagan kasbi hanzur noodatiy deb hisoblansada, BMTTD o'zining milliy hamkorlari bilan birga amalga oshirayotgan tashabbuslari natijasida undan o'rnak olayotgan xotin-qizlar soni tobora oshib borayapti. Ayol kishining o'ziga yoqqan ish bilan shug'ullanishi unga moliyaviy mustaqillik, farzandlariga yanada ko'proq g'amxo'rlik qilish imkonini berib, uning o'z qadr-qimmatini anglash va o'z-o'ziga bo'lgan ishonchini kuchaytirishga yordam beradi.

BMTTD ayollarni ish bilan ta'minlanish ko'rsatkichlarini oshirishga qaratilgan faoliyati doirasida O'zbekiston xotin-qizlarini kichik biznes sohasi-

ga jalb etishga o'zining salmoqli hissasini qo'shib kelmoqda. Ushbu maqsadda BMTTD tomonidan barcha erkak va ayollar uchun muvaffaqiyatli, mustaqil biznes boshlash borasida maxsus o'quv mashg'ulotlar o'tkazilish hamda tegishli ma'lumot tarqatish ishlari yo'lga qo'yilgan.

Ijtimoiy korxonalar hamda inklyuziv biznes modeliga asoslangan tadbirkorlik korxonalari yaratilmoqda. Ayollarning kichik biznes sohasiga bosqichma-bosqich kirib kelishi aholining bandligini ta'minlashdagi gender muvozanati va teng huquqlikka erishish yo'lidagi ilk qadamlardan biri bo'lsada, bu ijobiy o'zgarishlar belgisidir.

BMTTD ayollarni ish bilan ta'minlash jaroyonida teng huquqlik va gender muvozanati tamoyillarini amalga tatbiq etish uchun ayollarga kasbiy ta'lim berishning ahamiyotini keng jamoatchilikka tushuntirish hamda bu g'oyani ta'lim sohasidagi mutaxassislar uchun yaratilayotgan dasturlarda yoritish lozim deb hisoblaydi.

Bundan tashqari, an'anaviy “erkaklar” kasbi deb hisoblanmish kasblarni o'zlashtirishga ayollarni ko'proq jalb etish maqsadida maxsus kvota va stipendiyalar ajratish hamda aholi bandligini ta'minlashga qaratilgan dasturlarni ishlab chiqishda ham erkaklar hamda ayollar fikrini birdek inobatga olish tavsiya etiladi.

BIZNING LOYIHALAR

2014

YANVAR

FEVRAL

MART

APREL

MAY

IYUN

▪ Mahalliy boshqaruv tizimini qo'llab-quvvatlash loyihasi (II)

▪ Tashqi yordamni muvoffiqlashtirish loyihasi

▪ O'zbekistonda tashqi savdoni ilgari surishda yordam berish

IYUL

AVGUST

SENTABR

OKTABR

NOYABR

DEKABR

